รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๘/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันศุกร์ที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณพระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๓๓ ท่าน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑๗ และ ๑๘ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๘ ข้าพเจ้ายังอ่านไม่หมด เพราะเหตุว่ามีงานหลายอย่างในวันนี้ เหตุฉะนั้นขอให้เลื่อนไปเสียก่อน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๘ มีผู้ขอให้เลื่อน ส่วนครั้งที่ ๑๗ มีผู้ใดขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องก็จะถือว่าที่ประชุมรับรองแล้ว ไม่มีผู้ใดขัดข้อง ตามระเบียบวาระที่ได้ประชุมเรื่องร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉะบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควรเปลี่ยนระเบียบวาระใหม่ คือขอให้นำพระราช

บัญญัติที่รัฐบาลเสนอ และสภาฯ นั้นยังไม่รับรองหลักการ เพื่อรับรองหลักการเสียก่อน เพื่อว่าถ้าส่งคณะกรรมาธิการแล้ว กรรมาธิการจะได้มีเวลา มิฉะนั้นแล้วบางทีพระราชบัญญัติที่รัฐบาลเสนอนั้น ไม่ทันในสมัยวิสามัญนี้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อมีสมาชิกขอให้ลงมติเปลี่ยนระเบียบวาระว่าให้นำร่างพระราชบัญญัติใหม่ ให้ขอให้รับหลักการก่อนคือของรัฐบาล คือหมายเลขที่ ๖ หมายเลขที่ ๕ ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ หมายเลขที่ ๖ ญัตติด่วน ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ สองฉบับนี้มาพิจารณาก่อน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ตามระเบียบวาระซึ่งสภาฯ ตั้งไว้นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าชอบแล้ว เพราะพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ซึ่งเราจะออกใช้เป็นกฎหมายกราบนี้มาขึ้นสภาฯ แล้วเมื่อไรเราจะได้ทำกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญอยู่ ขอให้ดำเนินตามระเบียบ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะลงมติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ลงมติกันว่าจะให้สมาชิกเลือกหมายเลขที่ ๕ ที่ ๖ ก่อน หรือว่าจะดำเนินตามระเบียบวาระ

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเพิ่มร่างพระราชบัญญัติสำรวจยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ของนายมังกร สามเสน พร้อมเข้าไปด้วย เพราะนี่เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเกี่ยวกับการสำรวจยาง ขอให้รับหลักการด้วยเป็นฉบับที่ ๓

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับนี้ก่อน เพราะเหตุว่าเพื่อจะได้ส่งให้กรรมาธิการ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับ คือ หมายเลขที่ ๕ ที่ ๖ กับ ๑๔ ให้พิจารณากันก่อน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ขอให้โปรดให้นำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ขึ้นพิจารณารับหลักการก่อน เพื่อว่าถ้าหากว่าจำเป็นต้องส่งกรรมาธิการแล้ว กรรมาธิการจะได้มีเวลาทำงานกัน ส่วนกฎหมายอีก ๓ ฉบับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวส่งกลับคืนมาให้สภาฯ นี้.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะตั้งปัญหาให้ลงมติว่าจะเปลี่ยนระเบียบวาระให้ปรึกษาหมายเลขที่ ๕ ที่ ๖ กับ ๑๔ กับร่างพระราชบัญญัติสำรวจยาง ๓ ฉบับนี้ก่อน ผู้ใดเห็นว่าควรจะเปลี่ยนระเบียบวาระพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับนี้ก่อน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๑ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะดำเนินตามระเบียบวาระที่ได้ตั้งมาแล้ว โปรดยกมือขึ้น .

มีสมาชิกยกมือ ๓๔ คน เป็นอันว่าเปลี่ยนระเบียบวาระ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้จะได้พิจารณาญัตติด่วนว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ของรัฐบาล

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า หลักการในร่างพระราชบัญญัติ และเหตุผลในการที่ขออกพระราชบัญญัตินี้ได้ปรากฏอยู่แล้วในบันทึก ทนเพื่อที่จะอธิบายให้เป็นเข้าใจกว้างขวางขึ้นอีก ขอสรุปหลักการเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งดังนี้ คือหลักการในการร่างพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ นั้นมีอยู่ ๒ ประการด้วยกัน ข้อ ๑ ก็คือแก้ข้อความมาตรา ๑๖ เดิมว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งหนึ่งอาจย้ายไปรับราชการในตำแหน่งอื่น ซึ่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมได้ แต่เท่าที่ปฏิบัติมาแล้วปรากฏว่ามีความขัดข้องบางอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากว่าคนของเรายังไม่พอ เรายังไม่มีผู้ชำนาญในกิจการทุกอย่าง เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องใช้คนมาทำงานในตำแหน่งสามัญ เป็นต้นว่ารัฐพาณิชย์ก็ดี หรือว่าเป็นข้าราชการการเมืองอย่างนี้ก็ดี ไม่สามารถจะย้ายมาได้ ยกตัวอย่างเช่นว่าตำแหน่งผู้ตรวจบัญชีใน

กรมตรวจเงินแผ่นดินว่างลง และต้องการได้ผู้ซึ่งมีความรู้ในกรมรถไฟ ย้ายมา ก็ย้ายมาไม่ได้ ด้วยเหตุผลอันนี้แหละจึงเห็นว่าควรจะเอาไว้กลางๆ การย้ายนั้นย้ายในตำแหน่งซึ่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิม และงานนั้นมีลักษณะอย่างเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่าย้ายผู้มีความรู้อย่างหนึ่งไปทำงานในตำแหน่งอีกอย่างหนึ่งนั้นหามิได้ คือในเมื่อมีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่นการย้ายข้าราชการไปรับราชการในกรมตรวจเงินแผ่นดินดังนี้เป็นต้น อันเป็นหลักการอันหนึ่ง และหลักการอีกอันหนึ่งก็คือว่าเท่าที่ปรากฏแล้วว่าในตำแหน่งการเมือง รู้สึกว่าในขณะนี้ยังขาดคนอยู่ และนอกจากนั้นยังไม่ได้เป็นที่นิยมแพร่หลายในเรื่องตำแหน่งการเมือง เหตุฉะนี้จึงได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมในเรื่องเงินเดือนสำหรับเสนานุการว่าการทะบวงซึ่งเราจะมีต่อไป และมีผู้ช่วยเสนานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เพิ่มขึ้นตราเงินเดือนในบันทึกหมายเลขที่ ๑, ๒, เพื่อเป็นโอกาสในการที่จะอบรมสำหรับผู้ที่จะรับตำแหน่งการเมืองเพื่อจะมิให้คลาดเคลื่อนและขาดแคลนคน เมื่อสรุปลงไปแล้วหลักการในการแก้ไขคราวนี้ก็ต้องการให้มีคนหนุนเวียนสับเปลี่ยนให้สะดวกยิ่งขึ้น หรือพูดง่ายๆ คือที่บัญญัติขึ้นนี้ทำให้พระราชบัญญัติเดิมนั้นแฟลกซิเบิลมากขึ้น และปฏิบัติการง่ายกว่าเดิม นี่เป็นหลักการของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแก้ไขเพิ่มเติมเพียงเท่านี้

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ตามที่ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แถลงว่าร่างพระราชบัญญัติข้อ ๕ และข้อ ๖ นี้เกี่ยวพันพัวกันอยู่ถ้าจะมองดูแล้ว เราจะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติข้อ ๖ นั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาก่อนข้อ ๕ เพราะว่าเราจะต้องได้ผ่านจากทางนั้นเสียก่อน ข้อ ๕ จึงจะได้ผล เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้พิจารณาข้อ ๖ ก่อน แล้วจึงพิจารณาข้อ ๕ ไม่อย่างนั้นแล้วก็จะไม่ได้ผลดีพอ

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า จะพิจารณาข้อ ๖ ก่อนหรือ ข้อ ๕ ก่อน ไม่มีปัญหาอะไร แต่ทว่าไม่มีความจำเป็นที่จะพิจารณาข้อ ๖ ก่อน เพราะเหตุว่าในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนเป็นการวางหลักการทั่วไปอย่างเอกเทศเราไม่มีทะบวงเลย แต่ว่าเรามีรัฐมนตรีว่าการทะบวง คือเราตั้งตำแหน่งไว้ว่าเลขานุการทะบวง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นการตั้งตำแหน่งทั่วๆไป ไม่ใช่หมายความว่าจะต้องมีทะบวงเสียก่อน และในร่างเดิมก็มีรัฐมนตรีว่าการทะบวง ทั้งๆที่ไม่มีการตั้งทะบวงเลย ก็ไม่เห็นเป็นการผิดแปลกอะไร และไม่ขัดข้องจะเอาข้อ ๖ ก่อนก็ได้ และจะพิจารณาข้อ ๕ ก็ไม่เสียหลักอะไร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอให้พิจารณาเรื่องนี้ข้อ ๕—๖ เรื่องเล็กน้อย เพราะฉนั้นควรจะพิจารณาและอภิปรายกันว่าควรจะรับหลักการหรือไม่

นายทองม้วน อัตถากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะเสนอความเห็นต่อรัฐบาลว่า เวลานี้ทางปฏิบัติการของข้าราชการ บางแผนกเช่นว่ากรมการอำเภอเป็นผู้ที่มีกิจการงานมากแล้ว ผู้ที่มีความประสงค์จะเลื่อนตำแหน่งก็ต้องสอบวิชาเป็น ๒ ภาค ข้าพเจ้าใคร่มีความประสงค์จะ.....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า มิได้ คือว่าชี้แจงว่าจะรับหลักการนี้หรือไม่ ขอให้อยู่ในเรื่องหลักการที่เสนอ

นายทองม้วน อัตถากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าวว่า ใคร่จะถามรัฐบาลว่าจะขยายหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่ทำหน้าที่โดยเข้มแข็ง ควรจะให้เลื่อนตำแหน่งได้ เช่นว่าการปราบปรามโจรผู้ร้ายได้อย่างนี้เป็นต้น

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าท่านจะถามรัฐบาลนั้น ท่านอาจจะตั้งข้อกระทู้รัฐบาลได้ ที่นี้เราพิจารณาว่าในเวลานี้เราควรจะรับหลักการหรือไม่ ถ้าผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการก็อภิปรายไปในทางนั้น ถ้าผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการก็อภิปรายไปในทางนั้น เราควรจะอภิปรายว่าควรหรือไม่ควรรับหลักการ

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นไปในทำนองที่ยังไม่ควรรับหลักการ เพราะเหตุว่าแต่ก่อนนี้ถ้าจะ

พูดอีกว่าสำหรับกระทรวงเศรษฐการได้แบ่งเป็น ๒ กระทรวง คือกระทรวงเกษตรกับกระทรวงพาณิชย์คมนาคม .....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า เดี๋ยวนี้กำลังพิจารณาเรื่องระเบียบข้าราชการพลเรือนแก้ไขเพิ่มเติม

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้าก็มีความเห็นว่าไม่ควรรับหลักการเหมือนกัน เพราะเหตุว่าข้อความ ๒ ฉะบับที่เพิ่มเติมมานี้ เมื่อคราวร่างพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนฉะบับนี้ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติและได้คัดค้านเรื่องนี้ไว้ คณะกรรมาธิการผู้ร่างนั้นก็เห็นพ้องด้วย ทำไมจึงได้กล่าวเช่นนั้น ด้วยเหตุว่ากิจการทั้งหลายแหล่ซึ่งอยู่แก่กรมการอำเภอและเจ้าเมืองซึ่งอยู่นอกหัวเมืองนั้น เราอย่าออกกฎหมายทุกฉะบับไปทับถมคนเหล่านั้น แต่ว่าทางกรุงเทพ ฯ เราเพิ่มเท่าไรเท่ากัน ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเสนอให้ตัด จะเห็นได้ว่ามาตรา ๑๑ ข้าราชการการเมืองเมื่อออกจากตำแหน่งไปแล้วไม่ต้องไปสอบไล่อะไร แต่เมื่อเพิ่มมาตรา ๑๒ ว่า ข้าราชการใด ๆ เพราะฉะนั้นเราอาจจะย้ายข้าราชการการเมืองไปอยู่ในตำแหน่งใด ๆ ก็ได้ การเปลี่ยนเหตุให้ไม่ต้องสอบ เป็นประโยชน์แก่ราชการเมืองอยู่อย่างหนึ่งแล้ว ส่วนผู้ช่วยเลขานุการข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควร ความจริงข้าพเจ้าก็มาอยู่ในกรุงเทพ ฯ ข้าพเจ้าเคยไปเห็นบางแห่งเห็นว่านั่งอ่านหนังสือพิมพ์ก็มี และบางกระทรวงก็ให้ไปอยู่เปล่า ๆ งานที่จะทำให้เสร็จในวันนี้ แต่

ทิ้งค้างไว้ พรุ่งนี้จะได้มาทำอีก ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ควรจะเพิ่มผู้ช่วยเลขานุการลงไป เหตุนี้จึงเห็นว่ายังไม่ควรรับหลักการในพระราชบัญญัตินี้

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแก้ไขเพิ่มเติมนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับหลักการไว้พิจารณาต่อไป เพราะเหตุว่าเท่าที่รัฐบาลได้แถลงมาแล้วว่า จะให้บุคคลที่มีความสามารถในราชการย้ายไปประจำตำแหน่งที่เป็นประโยชน์แก่ชาติและบ้านเมืองนั้น ชอบแล้ว

ขุนวรลิษฐ์ดรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ทราบมาบ้างว่าในคณะรัฐมนตรีซึ่งเกี่ยวแก่เป็นผู้ทำการในทางนโยบายจะต้องเข้าไปทำงานในทางประจำด้วยเห็นจะเป็นเพราะเหตุที่ว่าคนไม่พอแก่งานจึงได้มีการเข้าเกี่ยวข้องในงานประจำด้วย คราวนี้ข้าพเจ้าคิดว่าเราทำเช่นนั้นเราเหลียวดูรัฐธรรมนูญแล้ว ผิดทาง คือจะเป็นคณะๆ ราวกับว่าหัวมงกุฎท้ายมังกร ในส่วนผู้ที่ทำนโยบายควรจะทำตามนโยบายที่เดียว ไม่ควรจะไปเกี่ยวข้องกับงานประจำดังนี้เป็นต้น เพราะเหตุฉะนั้นการที่ตั้งข้าราชการฝ่ายการเมืองเพิ่มเติมขึ้นเพื่อให้กิจการดำเนินไปให้เรียบร้อยและให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการชอบอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับหลักการ แล้วก็ขอเสนอให้ลงมติด้วย

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา หรือไม่ผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าตกลงรับหลักการ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ควรจะส่งให้กรรมาธิการชุดที่ ๒ ไปพิจารณา ถ้าท่านไม่ขัดข้องก็จะไปส่งไปให้กรรมาธิการชุดที่ ๒

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าควรที่รัฐบาลจะเสนอให้พิจารณารวดเดียวจะได้สะดวกดี เพราะไม่กี่มากน้อย หน้าเดียวเท่านั้น

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ถ้าสภา ฯ ไม่ขัดข้องก็ขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียว ท่านผู้ใดขัดข้องหรือไม่ รัฐบาลจะขอให้พิจารณารวดเดียว ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องจะถือว่าสภา ฯ นั้นอนุมัติแล้ว ไม่มีผู้ใดขัดข้อง เป็นอันว่าพิจารณารวดเดียว

เลขาธิการสภา ฯ อ่าน ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๑, ๒, ๓,

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ตามมาตรา ๑๖ คำว่า ข้าราชการใด ๆ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติเติมว่า "นอกจากข้าราชการการเมือง" แล้วต่อจากนั้นต่อไปตามเดิม

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในเวลาที่อยู่ในระหว่างหัวต่อหัวเลี้ยวทางรัฐบาลหาข้าราชการการเมืองยากเหลือเกิน ท่านจะเห็นอยู่แล้ว

ว่าในการเลือกรัฐมนตรี รัฐบาลได้ถึงถึง ๑๐ วัน ที่จริงถ้าจะตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นจะต้องกระทำภายใน ๔๘ ชั่วโมงให้เสร็จ แต่ว่ามีขัดข้องหลายอย่างหลายประการที่หาตัวรัฐมนตรีไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าในเวลานี้กำลังอยู่ในระหว่างหัวต่อหัวเลี้ยว เพราะฉะนั้นขอให้มาตรานี้คงไว้หาตัวได้สะดวกบ้าง

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ตามที่กราบเรียนนี้โดยอยากให้มาตรา ๑๑ แห่ง พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ข้าราชการพลเมืองในเวลาออกจากราชการแล้วจะไปรับราชการที่ไหน ๆ ก็ได้ในตำแหน่งเท่ากัน ถ้าเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ฝ่ายข้าราชการวิสามัญก็มีโอกาสไม่ต้องสอบ เป็นการตัดประโยชน์ของข้าราชการสามัญมากที่สุด เพราะฉะนั้นข้าราชการทุกคนที่รับราชการจะต้องสอบ ข้าพเจ้ายังไม่เห็นพ้องด้วย เว้นไว้แต่จะไม่เอาไว้ เพราะมาตรา ๑๑ ว่าไว้ชัดแล้ว เมื่อออกจากการการเมืองแล้ว ถ้าจะไปทำราชการในที่ไหน ๆ ในตำแหน่งเท่ากันก็ไม่ต้องสอบ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า เมื่อข้าราชการการเมืองนั้นต้องตายพร้อมกับรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีหมดชุดก็หมดไปด้วย ท่านจะเป็นทุกข์ว่าจะไปแย่งชิงของข้าราชการพวกอื่น ไม่เห็นจำเป็นเลย ข้าพเจ้าจึงขอให้คงไว้ตามที่รัฐบาลเสนอมานั้น

หลวงวะนิตบริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ลงมติว่าควรจะเพิ่มคำว่า "นอกจากข้าราชการการเมือง" ระหว่าง "ใดๆ" ในมาตรา ๑๖ นี้หรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรเพิ่มตามที่ผู้เสนอแปรญัตติโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๗ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าให้ควรคงไว้ตามร่างของรัฐบาล โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๔ คน เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างเดิม

เลขาธิการสภา ฯ อ่านมาตรา ๔

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า หมายอักษร จ. ความว่า "หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีคำการทะบวง" ข้าพเจ้าขอตัดออก

หลวงวรนิตบริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ช่วยเลขานุการทะบวงไม่มี มีแต่ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีกระทรวง เพราะฉะนั้นท่านผู้นั้นว่าผู้ช่วยเลขานุการทะบวงจึงผิดไป

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า เห็นจะเข้าใจผิด ข้าพเจ้าตัดแต่ตอนหลังเท่านั้นเอง คือตั้งแต่ "หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง" การที่ข้าพเจ้าขอตัดนี้ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้เมื่อคราวร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้ช่วย ไม่ควรจะมี ท่านผู้ร่างพระราชบัญญัตินี้เองก็บอกว่าไม่ควรจะมี แล้วเมื่อออกพระราชบัญญัตินี้ไปไม่กี่วันก็มาแก้ ไม่เห็นมีความจำเป็นอย่างไร ถ้าเปิดโอกาสให้กระทรวงหนึ่งกระทรวงใดได้แล้วเมื่อมีโอกาสเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าทุกกระทรวงก็ต้องตั้งอย่างแน่นอนเหลือเกิน ข้าพเจ้ายอมท้าทีเดียวว่าต้องตั้ง ไม่น่าจะแก้กันเรื่องเพิ่งออกเมื่อ ๒—๓ วันนี้เท่านั้น ร่างนั้นไม่น่าจะผิด

ขุนวรลักษฐดรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า การที่จะตั้งตำแหน่งนี้เกี่ยวถึงวงการงาน คือว่าเราจะได้ปริมาณการงานว่ามีมากน้อยหนักเบาเพียงไร ถ้าเห็นว่าการงานมากคนไม่พอแก่การงานก็เป็นการจำเป็นอยู่เองที่จะตั้งเพิ่มเติมเพื่อให้การงานให้ดุดวงไป เหตุที่สมาชิกผู้หนึ่งค้านว่าไม่ควรจะตั้ง ควรจะตัดออกนั้นก็ไม่ได้แถลงให้เห็นเหตุว่าเพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าเราตั้งคนเกินกว่างานไปกระนั้นหรือเมื่อเรายังไม่ทราบเช่นนี้แล้ว เราก็ไม่ควรจะถือว่าคำอภิปรายนั้นถูกต้องที่จะลงมติเป็นไปตามนั้น ส่วนข้าพเจ้าเองก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าการ

งานที่เกี่ยวกับการนี้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่เสนอมา น่าจะอธิบายให้แจ่มแจ้งว่าด้วยความจำเป็นอย่างใดที่จะต้องเพิ่มเติมผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี ขอได้โปรดอธิบายให้ฟังเพื่อวินิจฉัยต่อไป

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เป็นประธานกรรมาธิการอยู่ในคณะนั้น และจำได้ว่าท่านผู้แทนราษฎรเมื่อกันได้ขอแปรญัตติช้อยเลขานุการรัฐมนตรี และในขณะนั้นการที่ได้ยอมให้ตัดออกด้วยข้าพเจ้าว่าผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีขณะนั้นยังไม่มียังไม่จำเป็นที่จะต้องมีก็ได้ เหตุฉะนั้นจึงได้ยอมให้ตัดและได้พูดกันต่อไปว่าเมื่อถึงคราวจำเป็นแล้วก็อาจจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีได้ เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มา ก็เกิดมีความจำเป็นขึ้นสำหรับบางกระทรวง ไม่ใช่ว่ามีทั้งหมด และเดี๋ยวนี้ไม่ใช่จะมีทั้งหมดทุกกระทรวงมิได้ ซึ่งกระทรวงใดจะมีได้หรือไม่นั้นจะต้องมาขออนุญาตต่อสภา ฯ นี้ เพื่อที่จะได้เงินในงบประมาณ ในตอนนี้ท่านก็มีโอกาสที่จะพิจารณาได้โดยความเที่ยงธรรมว่า การของบประมาณเพิ่มเติมนั้น ท่านเห็นควรก็ให้หรือถ้าไม่เห็นควรก็ไม่ให้ และการงานนั้นขอชี้แจงว่าตามจริงที่ท่านกล่าวว่าท่านผ่านไปตามบางกระทรวงนั้น บางทีเห็นคนนั่งอยู่เฉย ๆ บางทีท่านอาจจะเห็นข้าราชการประเภทอื่นก็ได้ ถ้าเป็นข้าราชการประเภทการเมืองถ้าท่านจะผ่านไปดู จะเห็นว่าเลขานุการทำงานอย่างเต็มที่ด้วยกันทุกคน เพราะฉะนั้นขอให้เข้าใจตามที่ได้ชี้แจงมาแล้ว

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า การที่ข้าพเจ้าแปรญัตติทั้ง ๒ ข้อมานี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าท่านรัฐมนตรีได้กล่าวขึ้นมาน้อมใจคนทั้งหลายว่าทำให้แปรญัตติของข้าพเจ้าตกไปซึ่งทำให้หวนคิดถึงว่า เราตั้งไปเสียเงินมากมาย เงินนั้นได้มาจากหัวบ้านหัวเมือง กฎหมายทุกฉะบับที่ออกมานั้นไปตกอยู่แก่ใคร ตกอยู่แก่นายอำเภอแล้วไม่เพิ่มคนให้มาเพิ่มกันโครม ๆ ในกรุงเทพ ฯ อีกไม่ช้าก็จะมาออกกันอีก ท่านอย่าถือเลยข้าพเจ้ารู้เหมือนกันว่าแปรญัตตินี้จะแพ้ แต่ว่าข้าพเจ้าอยากจะเรียนไว้เท่านั้น

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าท่านสมาชิกที่เป็นผู้แทนยังจะเข้าใจผิดอยู่มาก เรามาเสียหายเงินเล็กน้อยเช่นนี้เพื่ออะไร การที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มานี้ เพื่อมิให้งานการเวลานี้ซึ่งล่าช้าไปผิดจากธรรมดามาก เราต้องพิจารณางานของชาติทั่วไปเวลานี้งานต่าง ๆ อย่างที่แบ่ง ข้าพเจ้าคิดว่างานอาจจะคั่งค้างตั้งอาทิตย์สองอาทิตย์หรือเดือน ความเดือดร้อนจะตกอยู่แก่ใคร ตกอยู่แก่ราษฎรทั้งนั้น ข้าพเจ้ารับตำแหน่งทางกระทรวงการต่างประเทศแต่เวลานี้มารับตำแหน่งทางกระทรวงมหาดไทย ท่านคงจะเห็นว่างานมีปริมาณเท่าไร แต่ท่านทราบถึงปริมาณและคุณภาพของงานแล้ว ท่านจะส่งสารที่เดียวว่า

เลขานุการรัฐมนตรีต้องทำงานและรับผิดชอบเพียงใด "หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายซึ่งจะนำเสนอรัฐมนตรีจะต้องผ่านเลขานุการรัฐมนตรีทุกฉะบับเลขานุการจะต้องทำบันทึกเสนอว่านโยบายเช่นนั้นจะควรดำเนินไปเพียงใดมิใช่ว่าเราปฏิบัติเรื่อย ๆ นอกจากหนังสือหมายความว่านโยบายทุกกรมเสนอมาแล้วยังงานประจำของสำนักงานนั้นไม่ใช่แต่กระทรวงมหาดไทยและยังมีงานของสภา ฯ อีก นอกจากนี้ยังมีงานทางรัฐมนตรีอีกงานกระทู้ถามของท่านทั้งหลายเลขานุการมีหน้าที่ส่งไปกรมต่าง ๆ ทำบันทึกมาเมื่อเจ้าหน้าที่ทำบันทึกมา ขออย่าให้เข้าใจผิดไปว่าจะส่งมาตอบในสภา ฯ โดยไม่ได้เรียบเรียงให้ดี จะต้องมาเรียบเรียงให้ดี ต้องรู้นโยบายของรัฐบาลที่ปฏิบัติว่าจะตอบได้หรือไม่ได้เพียงใด และเมื่อตอบแล้วต้องเสนอรัฐมนตรีด้วย ความรับผิดชอบของรัฐมนตรีมีเพียงไรและข้าพเจ้าเห็นว่าท่านทั้งหลายที่มาติดต่อกับกระทรวงมหาดไทยที่ข้าพเจ้ารับงานอยู่เดี๋ยวนี้คงจะเห็นแล้วว่าเราเสียดายเงินดีหรือว่าจะให้งานล่าช้าดี

ด. เทียม ศรีพิธีรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ตามที่เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อภิปรายนี้ ข้าพเจ้าก็เห็นแล้วว่ากิจการงานของท่านเหนื่อย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเงินเดือนที่เลขานุการรัฐมนตรีที่ได้รับซึ่งเป็นเงินของราษฎรนั้นก็พอสมควรแก่ค่าที่ท่านเหนื่อยอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นท่านไม่ควรจะมาพิจารณางานในหน้าที่ของท่านว่ายากเหนื่อยเพียงไร ชาวนาเหนื่อยยิ่งกว่าท่านอีก ข้าพเจ้าอยาก

จะถามว่าแต่ก่อนนี้มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีบ้างหรือไม่ ถ้ามีแล้วควรจะเพิ่ม ถ้าไม่มีก็ไม่ควรจะเพิ่ม

นายเตี่ยง ไชยกาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้ท่านผู้เสนอดูเหมือนจะแปรญัตติไม่ได้ เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องรับหลักการ ด้วยเหตุว่าเรารับหลักการเมื่อกี้นี้ในข้อ ๒ ในข้อนี้ผู้ร่างผู้เสนอมีความประสงค์จะตั้งตำแหน่งอีกตำแหน่งหนึ่ง คือ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ก็เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ถ้าหากว่าเราจะโวตก็เห็นว่าเป็นการโวตผิดหลักการ อีกประการหนึ่งก็เมื่อเสนอขึ้นไปข้าพเจ้าก็พยายามดูเหมือนกันเห็นว่าไม่มีใครรับรอง แต่ข้าพเจ้าอาจจะผิดพลาดไปก็ได้ ขอเรียนในข้อนี้ด้วย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอสนับสนุนผู้อภิปรายเมื่อกี้นี้ว่า สภาฯ นี้จะลงมติเปลี่ยนตำแหน่งนั้นไม่ได้ จะตัดออกทีเดียวไม่ได้ จะเปลี่ยนแปลงได้ก็ในเรื่องเงินเดือน จะให้เท่าไรพอจะเปลี่ยนแปลงได้ ในชั้นเดิมแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัตินี้ว่าตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีไม่ควรตั้ง ครั้งเมื่อเราประชุมปรึกษาเรื่องพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนนั้นก็จริง แต่ว่าขอให้ท่านระลึกดู เลขานุการผู้ช่วยกระทรวงมหาดไทยชี้แจงแล้วว่าการงานในหน้าที่เลขานุการมากมายเพียงใด เพราะฉะนั้นเหตุการณ์อาจจะบังคับภายหลัง เมื่อเหตุการณ์มาเปลี่ยนแปลงแล้วจำเป็นจะต้อง

พิจารณาถึงงานว่างานนั้นเหลือมือหรือไม่ ถ้าหากว่างานนั้นเหลือมือแล้วก็ควรจะตั้งซ่อมเพื่อเป็นประโยชน์แก่ราษฎรเอง ข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่รัฐบาลเสนอมานั้นก็ดูจะสมควรอยู่แล้ว

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอโอกาสอภิปรายอีกเล็กน้อย คือว่าจะปล่อยให้ลงมติไปผู้เสนอชาจจะแพ้ แต่เพื่อแก้ความข้องใจและเพื่อจะให้เข้าใจขึ้น เพราะฉะนั้นขอประทานชี้แจงในที่ประชุมดังนี้ คือว่าตำแหน่งเลขานุการทะบวงนั้น ขอประทานโทษในปัญหาเรื่องการเงินมิใช่ว่าสมาชิกแห่งสภา ฯ จะระมัดระวังฝ่ายเดียวก็หาไม่ รัฐบาลได้ระมัดระวังในเรื่องนี้เป็นอย่างดีแล้ว เป็นต้นว่าเราจะตั้งเลขานุการทุกกระทรวงก็ตาม แต่ทว่าเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเหล่านั้นส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งขอยืมมาจากสำนักงานปลัดกระทรวงทั้งสิ้น นอกจากที่ขอเพิ่มเติมมา ๒ กระทรวงคือกระทรวงการคลังและกระทรวงเศรษฐการ กระทรวงละ ๑๗๐๐ บาทเศษ ที่ผ่านสภา ฯ ไปเมื่อเร็วๆนี้ ก็เห็นแล้วว่ารัฐบาลก็ระวังในการเงินไม่น้อยกว่าสมาชิกในสภา ฯ นี้ ตำแหน่งเช่นนี้จะเป็นการหมดเปลืองหรือไม่ ขอเสนอว่าไม่เป็นการหมดเปลืองอะไรเลย ถึงแม้ว่าอย่างไรก็ตาม ถึงบนจะผ่านไปได้ก็ตาม ในการยืมคนจากสำนักงานปลัดกระทรวงก็ได้บ่นแล้วว่าคนที่อยู่แล้วยืมไปใช้นั้นเป็นการดึงตัวเต็มที่ เพราะการงานของปลัดกระทรวงเหล่านั้นก็เต็มตัวอยู่แล้ว ถ้าจะมีการขยับขยายเมื่อไรขอให้ตั้งตำแหน่งนั้นเถิด อย่าไปขอยืมเลย

เพราะฉะนั้นเป็นความจำเป็นจะต้องตั้งตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีขึ้นในวันหนึ่งเป็นแน่ ทั้งสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีเมื่อมีแบ่งเป็น ๒ แผนก คือแผนกการเมืองและแผนกตรวจสอบเรื่องราว และความเห็น ความประสงค์ของรัฐบาลที่เสนอขึ้นมา ก็ด้วยคิดว่าผู้ช่วยเลขานุการนั้นเราต้องการที่จะฝึกฝนคนให้ไม่ขาดในเรื่องทางการเมือง และเมื่อตั้งเช่นนั้นแล้วไม่ใช่เป็นการหมดเปลืองเงินเลย ตำแหน่งการเมืองอัตรา ๒๐๐ ถึง ๒๘๐ บาทนั้นเราไม่ต้องตั้งสำหรับตำแหน่งนั้น เรามีผู้ช่วยเลขานุการอัตรา ๓๐๐ บาท แต่ว่ามาทำหน้าที่แผนกการเมืองด้วย ถ้าแม้ว่าผู้ช่วยเลขานุการโดยมากจะคัดเลือกจากสมาชิกในสภาฯ นี้ ในสมัยประชุมซึ่งเขาได้เบี้ยประชุม ๒๕๐ บาท และนอกสมัยประชุม ๑๐๐ บาท ถึงแม้จะตั้งตำแหน่ง ๓๐๐ บาทก็จริง คือเมื่อเป็นผู้ช่วยเลขานุการแล้วเบี้ยประชุมในสภาฯ นี้ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นอย่างสมาชิกในสภาฯ นี้ไปเป็นผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีในสมัยประชุมได้เพิ่มมาอีก ๕๐ บาท และนอกจากสมัยประชุมแล้ว ๒๐๐ บาท ความจริงได้กำไรไม่เป็นการขาดทุน นอกจากนั้นผู้ช่วยเลขานุการนั้นไม่ได้ตั้งใจจะตั้งทุกกระทรวงเช่นอย่างกระทรวงต่างประเทศก็ดี หรือกระทรวงยุติธรรม หรือกระทรวงวัง หรือสำนักงานนายกรัฐมนตรีไม่ได้ตั้งใจจะตั้ง ที่ตั้งก็คือกระทรวงคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงธรรมการ ๓ กระทรวงเท่านั้น การทำด้วยวิธีนี้ถูกกว่า ไม่ใช่เป็นการแพงมิได้ และนอกจากนั้นเป็นประโยชน์ของรัฐบาลที่ต้องการอบรมข้าราชการการเมืองให้เพิ่มพูนขึ้นอีกด้วย

ขุนวรสิษฐ์ดรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า อันที่จริงเรื่องนี้ถ้าเราพูดถึงระบอบรัฐธรรมนูญแล้ว ดูไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะต้องอภิปรายให้มากมายเลย รัฐบาลแถลงแล้วว่าเป็นความจำเป็นเพราะงานการมาก จะต้องเติมคนให้พอแก่การ รัฐบาลเป็นฝ่ายบริหาร เมื่อฝ่ายบริหารร้องอยู่เช่นนั้นเราจะคัดค้านไม่ควรเติม ถ้าหากว่าเราจะคัดค้านว่าไม่ควรเติมก็เหมือนหนึ่งว่าเราจะไม่ให้รัฐบาลคณะนี้ทำงานการไปได้ จริงอยู่เงินทองที่ใช้จ่ายก็เอามาจากราษฎรแต่ว่าไม่เกี่ยวกับเรื่องอย่างนี้แม้แต่มีเสียงคัดค้านมากก็จริง ก็เมื่อเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นเกิดขึ้นในวงการบริหารเช่นนี้เราจะมาคัดค้านนั้นเห็นว่าไม่ควร นอกจากว่าเราจะทราบแน่หรือประจักษ์แน่ว่าจำนวนคนเท่าที่มีอยู่แล้วนั้นทำได้ ถ้าว่าทำไม่ได้ก็ตาออกไปเสีย หาคนอื่นมาทำ แต่นี่ยังไม่ถึงเวลาที่จะทำเช่นนั้น เรื่องนี้ไม่ควรจะตัดออกควรให้คงไว้ ในที่สุดขอเรียนอีกที่หนึ่งว่า ข้าพเจ้าได้กล่าวมานี้รู้สึกกระดากสักหน่อยเพราะมีท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งกล่าวว่าให้เลือกเอาสมาชิกในสภาฯ นี้เองไปทำงานในหน้าที่นี้ ขออย่าได้ถือว่าที่ข้าพเจ้าพูดนี้ข้าพเจ้ามุ่งที่จะไปเป็นผู้ช่วยเลขานุการเลย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร กล่าวว่า ในเรื่องขอเพิ่มเลขานุการนี้สำหรับงานทั้งหลาย ท่านสมาชิกทุกๆ คนก็อยากจะให้งานของชาติเจริญเพื่อผลเมืองทั้งหลายจะได้รับความสุขสมบูรณ์ ใน

ข้อนี้พวกเราทั้งหลายต่างพากันเป็นฝ่ายคัดค้านรัฐบาลเพื่อจะไม่ให้งานของชาติได้เจริญไปได้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วพวกเราจะมาทำงานในสภา ฯ ทำไม ก็เมื่องานสิ่งใดของฝ่ายบริหารควรจะดุดำเนินไปได้ก็ไม่ให้ดุดำเนินไปได้สมประสงค์ ดังสมาชิกในสภา ฯ คัดค้านและคอยแต่จะรุกเร้าแก่รัฐบาลเรื่อยไป รัฐบาลจะเอาที่ไหนมาตอบ กระทรวงเศรษฐการอย่างเดียวนี้แบ่งออกเป็นทะบวงการเมืองอีกหลายแผนกแล้ว ทีนี้รัฐบาลคนเดียวจะไปทำงานได้อย่างไร ถ้าไม่อาศัยเลขานุการ งานก็จะไม่ดุดำเนินไปได้ดี เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรอย่างยิ่งที่จะให้เพิ่มตามความประสงค์ของรัฐบาล เพื่องานของชาติให้เจริญไปได้ เมื่อเพิ่มแล้วไม่เจริญ รัฐบาลทั้งหมดต้องรับผิดชอบการงานในหน้าที่ เราก็รู้แล้วว่าเมื่อเราเพิ่มให้แล้วก็ยังไม่สำเร็จและไม่เป็นไปตามความประสงค์ของเรา เราจะไว้ใจรัฐบาลทำไม เมื่อเราไม่ไว้ใจรัฐบาล ๆ ก็ต้องตายออกเท่านั้น เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเสนอญัตติว่าควรลงมติรับหลักการเสียที ถ้าใครเห็นด้วยขอให้รับรอง

นายพัก ณสงขลา รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอให้ลงมติว่า จะตัดออกหรือไม่ คือตัดคำว่าผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีออกหรือไม่

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า ญัตติเมื่อกี้นี้ได้ถูกต้องตามญัตติหรือไม่ มีผู้รับรองกี่คน ข้าพเจ้าสงสัย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าแปรญัตติเช่นนั้นเป็นการไม่ชอบด้วยหลักการ เพราะเหตุว่าตามหลักการของพระราชบัญญัติข้อ ๒ คือ.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้ลงมติ เมื่อมีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ขอให้ลงมติว่าจะตัดคำว่าผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีออกหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรจะตัดออก โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างของรัฐบาล โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๑ คน เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างของรัฐบาล

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้เสร็จการพิจารณาวาระที่ ๒ แล้ว จะได้พิจารณาวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าควรจะออกพระราชบัญญัตินี้ใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียง เป็นอันว่าพระราชบัญญัตินี้ออกใช้เป็นกฎหมายได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ขุนสมาหารหิตะคดี กล่าวว่า ก่อนหน้าที่จะพิจารณาพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลขอแก้ข้อความในบันทึกและในพระราชบัญญัติบางตอน

ในบันทึกหน้า ๒ วรรคที่ ๒ บรรทัดที่ ๑ ความเดิมว่า "การแยกเป็นทะบวงนี้ ให้เพิ่มสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวง" แล้วตกความต่อไปว่า "และสำนักงานปลัดทะบวง" ความในวรรคนี้คงอ่านได้ความว่า "การแยกเป็นทะบวงนี้ ให้เพิ่มสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวงและสำนักงานปลัดทะบวงขึ้น อาศัยความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบข้าราชการบริหาร แห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖" ความในวรรคต่อไปทั้งวรรคที่ว่า "ในข้อนี้" จนกระทั่งถึงตอนท้ายที่ว่า "ขึ้นไว้" นั้น ขอตัดออกหมดในบันทึกนี้เท่านี้ ทั้งในตัวพระราชบัญญัติขอให้เพิ่มเติมลงไปดังนี้ ที่ท้ายหัวข้อท้ายมาตรา ๒๐ ว่า "ทะบวงเกษตราธิการ" นั้น ท้ายคำว่าสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวงเกษตราธิการ ให้คำนี้ขอให้เพิ่มลงไปว่า "๑๒ สำนักงานปลัดทะบวง" ที่ความเดิมต่อไปว่า "๒ กรมการประมง" นั้นเป็นแก้ "๓" เป็น "๔" เป็น "๕" ตลอดไปทีเดียว เมื่อรวมแล้วคงอ่านได้ความว่า "ทะบวงเกษตร หน้าที่ราชการในทะบวงเกษตรแยกเป็นดังนี้ ๑ สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวง ๒. สำนักงานปลัดทะบวง ๓. กรมการประมง ๔. กรมเกษตร ๕. กรมชลประทาน ๖. กรมที่ดินและโลหกิจ ๗. กรมป่าไม้ ๘. กรมสหกรณ์" ที่ต่อไปที่ว่า "ทะบวงพาณิชย์และคมนาคม" นั้น ให้แก้อย่างเดียวกัน สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวง เขียน

ลงไปว่า "๒ สำนักงานว่าการปลัดทะบวง" แล้วต่อไปแก้เลข ๒ กรม อื่น ๆ เป็น ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙ เมื่อรวมแล้วอ่านได้ความว่า "๑ สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทะบวง ๒. สำนักงานว่าการปลัดทะบวง ๓. กรมการขนส่ง ๔. กรมเจ้าท่า ๕. กรมทะเบียนการค้า ๖. กรมไปรษณีย์โทรเลข ๗. กรมพาณิชย์ ๘. กรมรถไฟ ๙. กรมวิทยาศาสตร์" นอกจากนั้นคงไว้ตามเดิม

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า ในการที่แก้ไขพระราชบัญญัตินี้ ความมุ่งหมายสำคัญก็มีอยู่ว่าต้องการจะให้ราชการในหน้าที่นั้นดำเนินเร็วยิ่งขึ้น เพราะตามที่ได้มีความรู้สึกที่ทำอยู่แล้วนั้น ปรากฏว่าทางฝ่ายธุรการก็ดี ทางฝ่ายการเมืองก็ดีมีงานเหลือมือ ไม่พอที่จะดำเนินการให้เร็วไปได้ กระทรวงธรรมการซึ่งมีกรมขึ้น แต่น้อย ก็ยังมีปลัดกระทรวง ส่วนกระทรวงนั้นปลัดกระทรวงมีคนเดียว แต่หน้าที่มีกรมขึ้นตั้ง ๑๕ กรม เพราะฉะนั้นปลัดกระทรวงคนเดียวดำเนินงานในประจำ รูตีนเวอค ให้ถูต่องไปโดยเร็วไม่ได้ ยิ่งกว่านั้นยังถูกเอาเจ้าหน้าที่ประจำปลัดทะบวงไปช่วยในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีเสียอีก ซึ่งมีไม่พอ เพราะฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้าจะเข้ามารับตำแหน่งนี้ ข้าพเจ้าได้ขอร้องว่าขอให้แยกงานและเพิ่ม คือให้มีปลัดกระทรวงขึ้นเพื่องานอื่นจะได้ดำเนินรวดเร็วยิ่งขึ้น ขอให้แยกเป็นทะบวงซึ่งตามพระราชบัญญัติเดิมก็มีทางที่จะแยกเป็น ๓ ทะบวงอยู่แล้ว แต่ครั้นจะจัดตามนั้นก็เกรง

ว่าเงินจะเพิ่มมากขึ้นไป เพราะฉะนั้นถ้าจะทำตามความประสงค์เดิมซึ่งมีความติดต่ออยู่นั้นให้มีผลเสียก่อน แต่อย่างไรก็ดีข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อได้จัดอย่างนี้แล้วคงจะไม่มีการทำเช่น ๓ ทะบวงอีก เหตุผลมีอยู่อย่างนี้นอกจากนี้มีเหตุผลประกอบตามที่บันทึกชี้แจงมาแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าแลเห็นไปในทำนองที่ยังไม่ควรรับหลักการ ที่ท่านรัฐมนตรีได้แถลงเมื่อสักครู่นี้ว่าถึงสำนักงานปลัดกระทรวงขึ้นมาแล้ว ข้าพเจ้าเคยคิดถึงเงินจำนวนก้อนใหญ่ที่จะออกไป และนอกจากนั้นเรามองดูแต่กาลก่อนนั้น เดิมทีเดียวคือกระทรวงเกษตรและกระทรวงพาณิชย์ การงานในครั้งนั้น ก็ได้เป็นไปโดยรอบคอบเรียบร้อย เพราะเหตุว่า เจ้ากระทรวงมีหน้าที่รับผิดชอบทางกรมน้อย ต่อจากนั้นมาก็รวมเข้าเป็นกรมใหญ่มีถึง ๑๔—๑๕ กรม เช่นนี้แล้วความหนักก็ตกอยู่แก่รัฐมนตรี ก็เพราะเหตุว่าท่านเอาไปรวมกันใหญ่โตทีเดียว ด้วยเหตุฉะนี้แหละ ถ้าท่านได้แยกออกไปเสียและตั้งเป็นอีกกระทรวงหนึ่ง คือกระทรวงเกษตร ฯ เช่นนี้แล้ว การงานของท่านก็จะเพลามือไปเอง ในการที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการว่าการทะบวง และในการตั้งสำนักงานปลัดทะบวงขึ้นเป็น ๒ สำนักงานนี้แล้วนั้น เพียงทะบวงเดียวก็เป็น ๒ แห่งขึ้น คราวหลังที่ ๒ ก็เหมือนกัน ตกลงตั้ง ๔ สำนักงาน ใน ๔ สำนักงานเช่นนี้ ย่อมจะเปลืองค่าใช้จ่ายมาก เพราะจำเป็นอยู่เองที่จะต้องมีข้าราชการมาประจำใน

ตำนักงาน เงินจำนวนนี้จะมากกว่าเมื่อตั้งกระทรวงขึ้นแล้วเสียด้วยซ้ำไป เวลานี้เราจำเป็นอยู่เองที่จะต้องรักษาเงินของราษฎรอยู่เป็นส่วนมาก ถ้าหากว่าเราจะไปปรับรูปเดิมคือตั้งเป็นกระทรวงเกษตราธิการและกระทรวงพาณิชย์ ขึ้นตามรูปเดิมแล้ว การงานทั้งหลายก็ยิ่งกว่าจะสะดวกดีขึ้น เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าในเรื่องนี้ทางรัฐบาลควรถอนไปเสียโดยจัดเป็นกระทรวงขึ้น ๒ กระทรวงแล้ว จะดีมากทีเดียว

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า ในการที่สมาชิกเป็นห่วงอยู่ว่าจะเพิ่มเจ้าหน้าที่มากนั้น รัฐบาลได้บริกษากันแล้วเห็นว่าเราอาจเฉลี่ยตำแหน่งในบางแห่งมาเพิ่มเติมในทางนี้ได้ เช่น ในตำแหน่งซึ่งมีผู้ช่วยอยู่ในปลัดกระทรวงเดิมนั้น อาจจะเอามาช่วยในสำนักงานปลัดทะบวง ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเพิ่มเงินเดือนเลย แล้วนอกจากนั้นสำหรับในขั้นต้นนี้จะไปเพิ่มแต่ปลัดทะบวงเท่านั้น ส่วนรัฐมนตรีว่าการทะบวงนั้นระหว่างเปิดประชุมสามัญก็ยังไม่เพิ่ม เพราะว่าในการที่จะหารัฐมนตรีว่าการทะบวงนั้น จำเป็นจะต้องเลือกเฟ้นผู้ที่สามารถดำเนินงานให้ได้จริงๆ สักหน่อย จะหากันในระหว่าง ๑๐ วัน ๑๕ วันนี้เข้าใจว่าคงจะไม่ได้ผู้ที่เหมาะแก่ตำแหน่ง เพราะฉะนั้น ในระหว่างนี้ขอให้ท่านไว้ใจเถิดว่าจะไม่มีการเพิ่มงบประมาณขึ้นอีกอย่างแน่นอน และในส่วนปลัดทะบวงที่เพิ่มขึ้นนั้น ก็เป็นแต่เพียงขอโยกย้ายเงินประเภทอื่น ซึ่งเหลือจ่ายอยู่เอามาชดใช้เท่านั้น เพื่อที่จะให้ดำเนินการต่อไปใน พ.ศ. นี้

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ในเรื่องนี้ข้าพเจ้ามุ่งประสงค์ ที่จะให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทำงานแต่เพียงหน้าเดียว เพราะการทำงานหน้าเดียวนั้น ย่อมจะได้ประโยชน์อันใหญ่ยิ่งต่อประชาชนด้วย และเป็นประโยชน์แก่ราชการด้วย ข้าพเจ้ามุ่งที่จะให้ได้ผลในราชการเพื่อจะได้มุ่งหน้าทำแต่ทางเดียวเท่านั้น

หลวงวรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าการแยกเป็น ๒ กระทรวงนั้น เป็นการดี เพราะไม่จำเป็นที่จะต้องตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอีกตำแหน่งหนึ่ง แล้วก็การที่แยกงานเช่นนี้ดี กล่าวคือทำให้มีผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการขึ้น จะได้ช่วยบริหารงานในกระทรวงเศรษฐการให้เป็นประโยชน์แก่ราษฎรยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น เราผู้แทนราษฎรจะไม่พอใจหรือในการที่จะมีผู้ช่วยบริหารงานให้ดีขึ้น ดีกว่าเราจะคงไว้ตามเดิม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการก็บอกว่าไม่ไหว เมื่อไม่ไหวก็ไม่สามารถทำงานให้ดีได้ เมื่อไม่สามารถทำงานให้ดีได้แล้ว งานการของประเทศจะเป็นอย่างไร ข้าพเจ้าขอให้ท่านคิดดูให้ดี

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่จะแยกออกไปอีกกระทรวงหนึ่งนั้น จะดีหรือไม่ดี ข้าพเจ้าอยากจะบอกว่าเมื่อก่อนนี้แยกอยู่เป็น ๒ กระทรวง เราก็ให้ยุบเหลือกระทรวงเดียว แล้วเดี๋ยวนี้เราจะแยกออกไปอีก ตามที่ท่านรัฐมนตรีอธิบายแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะแยก

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะให้ลงมติกันได้แล้ว ว่าควรจะรับหลักการนี้หรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ารับหลักการ

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ถ้ารัฐบาลไม่ขัดข้อง ก็ควรจะขอให้พิจารณารวดเดียว อย่างเมื่อกี้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า รัฐบาลขอพิจารณารวดเดียว ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องจะได้อนุมัติให้เป็นไปตามนั้น ไม่มีผู้ใดขัดข้อง เป็นอันว่าพิจารณารวดเดียว

เลขาธิการสภา ฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า บัดนี้จะได้ปรึกษาเป็นวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าควรจะออกพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า บัดนี้จะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำรวจยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ของนายมังกร สามเสน

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ในการที่ข้าพเจ้าร่างพระราชบัญญัติสำรวจยางเสนอขึ้นมานั้น ด้วยเหตุว่าประเทศที่ใกล้เคียงได้ทำการสำรวจยางมีจำนวนแน่นอน ทั้งต้นยางและสินค้ายางที่เป็นสินค้าออก แต่ประเทศสยามในเวลานี้มีต้นยางมากและมียางออกมาก ยังหาได้มีการสำรวจให้รู้จำนวนอันแน่นอนไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงร่างพระราชบัญญัติเสนอขึ้นมาเพื่อจะได้วางหลักในเรื่องสำรวจยางให้เป็นสถิติของประเทศอันแน่นอน ให้รู้ว่าต้นยางในประเทศของเรามีเท่าไร และสินค้ายางในประเทศเราออกปีละเท่าไร เมื่อถึงคราวจำเป็นจะได้ใช้สถิตินี้ให้เป็นหลักฐาน ตามที่ทำมาแล้วไม่เป็นหลักฐานอันพึงได้ เพราะฉะนั้นจึงได้ร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมา ขอให้สภา ฯ พิจารณารับหลักการ

ต. เทียม ศรีพิลึง ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ในการที่ได้สมาชิกเสนอพระราชบัญญัติการสำรวจยางนี้ ก็เนื่องจากว่าในการที่เราได้เข้าจำกัดยางกับต่างประเทศไม่เป็นผลสำเร็จ โดยเหตุที่ว่าเราไม่ทราบสถิติที่แน่นอน เพราะเหตุฉะนั้นจึงทำให้การจำกัดยางไม่สำเร็จไปโดยเรียบร้อย เพราะฉะนั้นในการที่เราจะได้ออกพระราชบัญญัติสำรวจยางให้เป็นที่แน่นอนต่อไปในโอกาสข้างหน้า ถ้าหากว่าประเทศสยามจะได้มีโอกาสจำกัดยางกับต่างประเทศเขา จะได้รู้จำนวนสถิติอันแน่นอน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับหลักการนี้

พระพิไสยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า ตามร่างพระราชบัญญัติสำรวจยางนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเปรียบกับยาก็เป็น

ขนานใหญ่สูงเกินไป เพราะยังไม่จำเป็นจะต้องใช้เวลานี้ เจ้าของสวนยางทางบักษ์ใต้ เราจะเอายาให้เขากินยังไม่ควร ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายไว้ว่าจะสำรวจที่ดินและโภคกิจต่าง ๆ ก็มีอยู่แล้ว ถ้าการสำรวจยางตราวนี้จำเป็นจะต้องออกพระราชบัญญัติแล้ว ต่อไปจะสำรวจสิ่งใดก็จำเป็นจะต้องออกพระราชบัญญัติตามหลังอีกเป็นอันมาก ซึ่งยังไม่มีความจำเป็น การที่จะสั่งการตามระเบียบที่มีอยู่แล้วก็พอจะทำได้ และไม่จำเป็นจะต้องเพิ่มเจ้าพนักงาน มีมาตราหนึ่งที่ว่า เมื่อฝ่ายเจ้าพนักงานไปสำรวจและให้พวกเจ้าของสวนมาน่าเจ้าพนักงานไปตรวจนั้นคราวเดียวก็ทำไม่เสร็จ เพราะว่าบางอำเภอมีสวนหลายร้อยเจ้าของ แต่ความจริงยางนี้เป็นแต่ละเพาะบักษ์ใต้ มี ๑๐ จังหวัดเท่านั้น กับจังหวัดจันทบุรีมีอยู่อย่างมากก็ ๓๐ อำเภอเท่านั้น ถ้าให้มีทะเบียนไว้ทุกอำเภอที่มียาง บางทีก็จะเป็นการที่เพียงพอ โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องรับหลักการ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอสนับสนุนในทางที่ไม่ควรรับหลักการ เพราะการสำรวจยางก็ได้ทำกันมาเมื่อวานซืนนี้เอง ถ้าจะทำใหม่ก็อาจจะทำให้ราษฎรได้รับความเข้าใจผิดต่าง ๆ นานา ส่วนในจังหวัดข้าพเจ้าแม้จะไม่มีกฎหมายก็จะพยายามให้มีสถิติอันแน่นอน ไม่จำเป็นจะต้องมีกฎหมายบังคับ เพราะราษฎรตกใจอยู่แล้ว และสวนยางทางบักษ์ใต้มีอยู่ ๑๐ จังหวัดเท่านั้นเอง ไม่ต้องบังคับคนทั่วไป จึงขอให้รอไว้ก่อน ไม่ควรรับหลักการ

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกที่เป็นผู้แทนราษฎรทางบักษ์ใต้มีความเห็นว่าไม่ควรสำรวจยางเลย รู้สึกแปลกใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าปัญหาเรื่องยางนั้นได้ถกกันในสมัยวิสามัญ เป็นเหตุให้รัฐบาลลาออกไปแล้วเพราะเหตุนั้นเอง เพราะในสมัยรัฐบาลเก่านั้น สมาชิกในสภาฯ นั้นเองได้รับเรื่องสำรวจยางนี้ แล้วรับหลักการ สภาฯ นี้มีท่านองความเห็นว่ารัฐบาลได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกของสมาคมจำกัดยางของโลกก็เห็นด้วยกันทั้งนั้น แต่ได้โต้เถียงกันถึงเรื่องโควตา เถียงกันว่ายังไม่มีการสำรวจอันแน่นอน จึงทำให้การเข้านั้นพลาดไป เราจึงยังไม่ได้ทำอะไร จึงเป็นเหตุให้เราไม่ได้ให้สัตยาบัน แล้วสมาชิกก็ได้แสดงความเห็นคัดค้านเป็นอย่างแรง เมื่อเป็นเช่นนั้นเลยรู้สึกประหลาดใจเป็นอย่างยิ่ง แล้วเมื่อไรเราจะได้สถิติในเรื่องยางอันแน่นอน ความจริงที่ถูกควรจะเป็นฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้คัดค้าน แต่นี่รัฐบาลกลับพอใจที่จะให้เราสำรวจ การสำรวจนี้เป็นคุณทั้งนั้นไม่มีโทษเลย และเป็นคุณแก่ฝ่ายบริหารด้วยที่จะได้สถิติอันแน่นอน ด้วยเมื่อถึงคราวทำการร่วมมือก็จะได้มีสถิติอันแน่นอนไว้ในมือ แบบอย่างนี้เป็นวัฒนธรรมอย่างยิ่ง ซึ่งรัฐบาลนี้ก็ได้เคยแสดงความเห็นไว้แล้ว และทางสภาฯ ก็เห็นพ้องกัน จึงเห็นว่าการที่จะให้มีพระราชบัญญัติสำรวจยางนี้ควรมีอย่างยิ่ง และจำเป็นที่จะต้องมีด้วย ข้าพเจ้าอยากจะฟังรัฐบาล รัฐบาลจะว่าอย่างไรในเรื่องนี้ ขอรัฐบาลได้โปรดแสดงความเห็นในข้อนี้ด้วย

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า ในการที่รัฐบาลไม่ได้กล่าวอะไรเลยนั้น เป็นการแสดงว่ารัฐบาลไม่ขัดข้องและมีความเห็นพ้องด้วยในการที่จะออกกฎหมายในเรื่องการสำรวจยางนั่นเอง

นายโต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าถามรัฐบาลนั้นอยากจะให้อธิบายมากกว่านั้น ในนโยบายของรัฐบาลมีความเห็นพ้องด้วยหรือไม่ในเรื่องนี้ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเข้าใจว่าในขณะที่รัฐบาลสยามได้เข้าเจรจาเพื่อจะร่วมภาคีสมาชิกในเรื่องจำกัดยางของโลกนั้น ในเรื่องนี้เป็นปัญหาอย่างยิ่งที่รัฐบาลรีบทำและเป็นความมุ่งหมายที่รัฐบาลได้ดำเนินการอยู่แล้วด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยาก จะถาม รัฐบาลว่า รัฐบาล ยังดำเนินความคิดที่จะสำรวจยางอยู่หรือไม่ ขอให้ตอบตรง ๆ

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า ในการที่รัฐบาลเก่าได้ถอยออกไปนั้น รัฐบาลใหม่นี้เข้ามาแทน ก็รู้ว่าเรื่องที่ถอยออกนั้นเป็นเพราะเหตุใด แม้ว่ากฎหมายนี้ไม่ออกรัฐบาลก็ตั้งใจจะสำรวจเหมือนกัน

หลวงวรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า เมื่อรัฐบาลตั้งใจที่จะสำรวจยางแล้ว ปัญหาในข้อที่ว่าควรจะรับหลักการหรือไม่ก็ควรจะตกไป เราควรจะรับหลักการทีเดียว เพราะปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญจนถึงรัฐบาลต้องถอยออกมาครั้งหนึ่งแล้ว และขอเรียนว่าผู้แทนทางบักษ์ใต้นั้นไม่ควรจะคัดค้านร่างพระราชบัญญัติฉบับ

นี้เลย เพราะเป็นคุณประโยชน์แก่ชาวนักษ์ได้ทั้งหมด และอนึ่งในเรื่องสถิตินี้รัฐบาลจำเป็นต้องรู้สถิติที่แน่นอน เมื่อไม่สำรวจแล้วเราจะรู้สถิติอันแน่นอนอย่างไร การที่ผู้แทนราษฎรนักษ์ได้ไปสำรวจมาเมื่อ ๒—๓ วันนี้ ดูเหมือนจะได้ทำเป็นส่วนตัวและไม่ละเอียดนัก เมื่อพระราชบัญญัตินี้ออกไปแล้ว เราจะได้สถิติที่แน่นอน เมื่อได้สถิติที่แน่นอนแล้ว การที่จะเจรจากับต่างประเทศก็จะได้หลักเกณฑ์ดียิ่งขึ้น และเราจะได้ทำสัญญาต่อไป ถ้ารัฐบาลต้องการจะทำ

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าพลอยรู้สึกประหลาดใจด้วยเหมือนกันว่าทำไมพวกสมาชิกถึงไม่รับร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะไม่ว่าการสิ่งใดหมดเมื่อเราจะทำ ถ้าไม่รู้รายละเอียดแล้ว เราจะทำอะไรก็ไม่ถูก เพราะฉะนั้นต่อ ๆ ไป เราจะต้องรู้ว่านาของเรามีกี่ไร่ ที่เป็นป่ามีมากน้อย ถ้ารัฐบาลไม่รู้แล้วจะวางหลักเกณฑ์อะไรไม่ได้เลย

นายจัง จริงจิตร์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอลงความเห็นในเชิงที่ว่าไม่ควรรับหลักการ เพราะเหตุว่ากฎหมายที่ออกไปทุกฉบับต้องเกี่ยวกบกะทบกระเทือนถึงราษฎร กฎหมายนี้ที่ออกไปก็มีบทปรับและลงโทษ เมื่อราษฎรสบายอยู่แล้ว เราจะไปออกกฎหมายบังคับเขาทำไม การจำกัดยางนี้เมื่อเราหาตลาดได้ ก็ไม่ควรจะจำกัด และการจะส่งวนอำนาจนี้ให้รัฐบาลเป็นผู้ออกกฎหมายนี้ก็ว่าไม่ควรจะออกกฎหมายไปบังคับให้สำรวจเลย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะให้ความเห็นในเรื่องนี้บ้าง ปัญหาในเรื่องการสำรวจยางนั้น โดยมากก็รับกันอยู่แล้วว่าจำเป็นจะต้องสำรวจ แต่ปัญหาที่มาสู่หน้าในสภา ฯ นี้ว่าวิธีการเช่นนี้จะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร แต่เมื่อเราระลึกถึงอำนาจของการออกพระราชบัญญัติแล้ว การที่จะเอางานของฝ่ายบริหารมาเป็นของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น ดูจะเป็นว่าเราเอางานฝ่ายบริหารมาเป็นนิติบัญญัติไป แต่อย่างไรก็ดี ท่านผู้แทนอื่นๆ หรือผู้แทนทางบัญชีได้จะเห็นว่าข้าพเจ้าคัดค้านการสำรวจยาง แต่ข้าพเจ้าไม่ได้คัดค้านในเรื่องนั้น รัฐบาลก็ได้ตอบนโยบายไว้ว่า จะต้องสำรวจยางให้รู้สถิติอันแน่นอน เรารู้อยู่แล้วว่า การที่เราจะเอาสถิติอันแน่นอนได้นั้น เราต้องนอกๆ อีกหลายที่จะต้องสำรวจ เช่นข้าว ฝ้าย ไหม และในการหลายอย่าง หรือบางที่ในการอื่นๆ ที่จะต้องสำรวจด้วย ถ้ารัฐบาลต้องการจะให้พระราชบัญญัตินี้ออกไปแล้ว บางที่เราจะต้องสำรวจข้าว เราก็ต้องออกพระราชบัญญัติอีก หรือต้องการรู้ต้นมะพร้าวเท่าไร ก็ต้องออกพระราชบัญญัติเป็นแถวไป คิดว่าไม่ชอบด้วยวิธีการเลย จึงไม่ควรรับหลักการนี้ไว้

พระพิไสยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า การที่จะให้พระราชบัญญัติยางออกนี้เป็นของดีอยู่แล้ว ที่จริงเจ้าของท้องที่เขามีอยู่แล้วทั้งนั้น สั่งไปให้อำเภอท้องที่มีทะเบียนอยู่เท่านี้ก็พอ เพราะ

ว่าการที่จะสำรวจยางแล้วจะมีโทษปรับอะไรต่างๆ นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่ของต้องห้ามเหมือนฝิ่น ถ้ามีฝิ่นก็ควรถูกปรับ ที่ยางเรามีเพียง ๒—๓ ต้นปลูกไว้เป็นตัวอย่าง มีไม่ถึงไร่ พวกที่มีเล็กน้อยจะกะทบกระเทือนไปหลายหมื่นคน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าไม่ควรรับหลักการในเรื่องนี้ ด้วยจังหวัดนราธิวาสมีส่วนยางมากมายเป็นชาวอิสลาม เมื่อออกกฎหมายอะไรไป กว่าผู้แทนจะออกไปชี้แจงได้ก็เป็นการเนิ่นนานกว่าถั่วจะสุกงาก็ไหม้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรออกกฎหมายฉะบับนี้

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ฟังคำอภิปรายของสมาชิกผู้หนึ่งพูดถึงว่าหาใช่หน้าที่ของสภา ฯ ในการที่จะออกกฎหมายได้ควรจะให้รัฐบาลจัดการ ที่จริงก็ควรจะเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่ว่าสภา ฯ มีอำนาจที่จะออกกฎหมายอันหนึ่งอันใดแล้วมอบให้รัฐบาลไปบริหาร ซึ่งสภา ฯ เคยทำมาแล้ว ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเป็นสิ่งที่สภา ฯ นี้ทำได้ ซึ่งรัฐบาลยังดำเนินไม่ถึง แล้วสภา ฯ เอามาจัดทำ และเป็นปัญหาที่ได้โต้เถียงกันมาแล้วในเรื่องสำรวจยาง ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าทำได้และควรจะทำ แต่ไม่ใช่ทำพร่ำเพรื่อแต่ละเพาะในเรื่องยางนี้ควรทำอย่างยิ่ง ปัญหาที่สมาชกบัณฑิตได้หลายคนพูดนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ามองไปในแง่ประโยชน์ส่วนน้อยมากกว่าประโยชน์

ส่วนใหญ่ การสำรวจนั้นเป็นคุณแก่เจ้าของสวน ไม่เป็นโทษ กฎหมายทุกอันเมื่อมีบทบัญญัติแล้ว มีบทบังคับแล้ว การบังคับนั้นก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนนั้นเอง ฉะเพาะอย่างยิ่งก็เพื่อประโยชน์แก่เจ้าของสวนยาง จึงไม่น่าที่ผู้แทนจะไปวิตกถึง ขอให้คิดถึงส่วนใหญ่ในการนี้ให้มาก เพื่อรัฐบาลจะได้รู้สถิติที่แน่นอนยิ่งขึ้น ซึ่งผลนั้นได้กลับไปหาเจ้าของสวนยางมากกว่าประโยชน์ที่เสียนั้นเอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรที่จะเข้าใจผิด เพราะที่จริงเป็นคุณแก่เจ้าของสวนยาง และถ้าจะเอาเจ้าของสวนยางมาสอบถามก็เห็นว่าพอใจที่จะสำรวจมากกว่าที่จะไม่ให้สำรวจ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอสนับสนุนและขอยืนยันว่า สภาฯ นี้ควรที่จะรับหลักการนี้ไว้ และขอให้นึกถึงประโยชน์ส่วนใหญ่มากกว่าประโยชน์ส่วนน้อย

ขุนวิสิษฐ์ดรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า เรื่องสำรวจยางนี้ถ้าว่ากันที่จริงแล้วก็เป็นปัญหาฉะเพาะหน้าของประเทศที่เดียว ที่เราจะพูดถึงหรือไม่ดำริขึ้นไม่ได้ และข้าพเจ้าก็ยังนึกประหลาดใจอยู่ครั้นๆ ว่าทำไมรัฐบาลจึงไม่เสนอหรือคิดเรื่องนี้และนำร่างนี้มาสู่สภาฯ โดยเร็ววัน เพราะในเรื่องนี้เราร้อยแล้วว่าสถิติในเรื่องยางของเราซึ่งจะต้องทำกับต่างประเทศ ยังไม่มีสถิติที่แน่นอนที่จะตกลงกับเขา เพราะฉะนั้นถ้าว่ากันตามที่จริงแล้ว เรื่องนี้เป็นเรื่องของฝ่ายบริหารและเป็นเรื่องที่รัฐบาลน่าจะต้องดำริขึ้น เมื่อรัฐบาลไม่ดำริขึ้นมาแล้วจะทอด

ทั้งไว้กระไรได้ เพราะฉะนั้นที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอมานั้นเป็นการชอบอย่างยิ่ง และเห็นว่าผู้นี้เป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยแท้จริงทีเดียว ที่สมาชิกบางท่านคิดว่ายังไม่ควรออกเป็นพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าคิดว่าสมาชิกผู้คัดค้านนั้นคงหนักใจในเรื่องวิธีการ เพราะเหตุว่าข้อ ๑ บังคับให้ราษฎรสำรวจ ถ้าหากว่าไม่สำรวจหรือสำรวจไม่ถูกต้องก็มีการปรับปรุง นี่อันหนึ่ง แล้วข้อ ๒ การแต่งตั้งเจ้าพนักงานซึ่งต้องใช้เงินทองมากมายอย่างหนึ่ง เพราะเหตุฉะนั้นท่านสมาชิกบางท่านจึงได้คัดค้าน ซึ่งข้อเหล่านี้เป็นวิธีการไม่ใช่หลักการ เพราะฉะนั้นหลักการมีว่าเราจะสำรวจยางหรือหาไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสำรวจสักทีไว้ให้แน่นอน เพื่อจะได้ดำเนินการตามที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้ปรารภไว้แล้วนั้น

หลวงนาถนิติธาดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้นั่งฟังมาถึงบานนี้แล้ว เห็นว่าปัญหาที่เราโต้เถียงกันอยู่ในเวลานี้ในเรื่องว่าสำรวจยางหรือไม่ ทางรัฐบาลก็ดี สมาชิกก็ดีเห็นพ้องกันแล้ว ไม่มีปัญหา ข้อที่เป็นอันยุติกันได้ว่าเราต้องสำรวจ ที่นี้ปัญหามีว่าเราจะสำรวจโดยวิธีออกกฎหมายหรือไม่ ในข้อนี้สมาชิกผู้หนึ่งเสนอขึ้น ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าเราต้องใคร่ครวญแต่ถึงเวลาแล้ว ข้าพเจ้าได้ทบทวนมาหลายหนแล้วว่าควรออกกฎหมายนั้น ท่านที่ว่าไม่ควรจะใคร่ครวญกัน แต่บัดนี้ถึงเวลาแล้วเป็นเวลาที่ใคร่ครวญ

กันแล้ว เพราะเหตุว่าถ้าเราปล่อยให้ปัญหานี้เลยไปเสียไม่ใคร่ควรญแล้ว สภา ฯ เราจะออกกฎหมายกันตะบันไปแล้วอย่างนี้ไม่ถูก ถ้าเราปล่อยไป ออกกฎหมายไปมาก ๆ ภายหลังก็จะกลายเป็นว่าสภา ฯ เราออกกฎหมายหยุมหยิม เราควรทำให้ถูกหลักไว้ เพราะว่าเราเป็นสภา ฯ นี้คือบัญญัติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอร้องผู้รู้ในสภา ฯ นี้ คือว่าในสภา ฯ นี้หาใช่จะปราศจากผู้รู้วิชากฎหมายเสียก็หาไม่ ขอประทานโทษออกชื่อนามสักสองท่านคือคุณหลวงประดิษฐ์ ฯ กับคุณพระสารสาสน์ประพันธ์ได้โปรดให้ความคิดสักหน่อยว่า การออกกฎหมายนั้น เราควรจะมีอะไรเป็นไยเดียบ้างหรือเปล่า หรือว่าใครเสนอมาแล้วก็ออกเป็นกฎหมายไป ถ้าเป็นอย่างนั้นก็ไม่มีปัญหา หรือจะมีหลักเกณฑ์อย่างไรในสภา ฯ ต่างประเทศ ขอให้ความคิดแก่พวกข้าพเจ้าซึ่งเป็นสมาชิกบ้างสักเล็กน้อย ถ้าไม่เป็นการขัดข้องแล้วขอความกรุณาทั้ง ๒ ท่าน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกได้ถามว่าเราจะมีเนื้อหาอย่างไรบ้างในการที่จะออกกฎหมายนั้น ในข้อนี้แนวก็มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ที่ว่าเมื่อเราเป็นสภานิติบัญญัติ เรามีอำนาจในการที่จะวางข้อบังคับอย่างใดให้ราษฎรประพฤติตาม และความจริงในการออกกฎหมาย เท่าที่ได้สังเกตมาจะเห็นได้อย่างในประเทศฝรั่งเศส ถ้าจะอนุญาตให้ข้าพเจ้ายกตัวอย่างว่าออกกันอย่างไร ข้าพเจ้าจำได้ว่าเมื่อเปิด

สภา ฯ ใหม่ ๆ นั้นมีสมาชิกบางท่านได้เสนอญัตติให้แสดงความขอบคุณท่านผู้นั้นผู้นี้เป็นต้น ในฝรั่งเศสเช่นอย่างอัครมหาเสนาบดีผู้หนึ่งได้ตายไปก็ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติแสดงความขอบคุณท่านผู้นั้น มีอยู่มาตราหนึ่งว่าเป็นผู้มีความชอบก็ทำเป็นพระราชบัญญัติขึ้น เพราะฉะนั้นจึงวางแนวนี้ ถ้าจะพูดไปแล้วยากเต็มที เพราะฉะนั้นสิ่งไรที่ควรจะให้ราษฎรประพฤติตามแล้วเราทำเป็นกฎหมายเสนผ่านมายังสภา ฯ ข้าพเจ้าก็ได้ให้แต่ตัวอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น ถ้าจะให้แลบไปอีกยากเหลือเกิน

พระสารสาส์นประพันธ์ กล่าวว่า ท่านสมาชิกผู้หนึ่งขออ้างข้าพเจ้าเป็นพยานนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่มีความรู้อะไรเท่าไรนัก รู้แต่ที่เคยเห็นงานมาแล้วในกรมร่างกฎหมาย และเท่าที่เคยเห็น เคยอ่านบ้าง เคยฟังบ้าง สังเกตบ้าง รู้สึกว่าในสภานี้มีบัญญัติเขาทำฉะเพาะเรื่องที่จะควบคุมหรือเรื่องที่จะบังคับกัน ส่วนในเรื่องเช่นเรื่องนี้ ถ้าจะสำรวจยางหรือจะสำรวจข้าว โค กระบือหรืออะไรอีก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเขาทำเป็นการภายในของเจ้าหน้าที่ เรื่องนี้รัฐบาลได้รับแล้วว่าจะสำรวจ ต้องการจะสำรวจ เพราะฉะนั้นปัญหาถ้าอยู่แต่เพียงที่สำรวจแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่มีอะไรที่จะมาเถียงกันให้เสียเวลา

พระบริรักษ์ราชอักษร ผู้แทนราษฎรจังหวัดกระบี่ กล่าวว่า ในนามแห่งสมาชิกและในฐานที่ข้าพเจ้าได้รับรองพระราชบัญญัตินี้ ปัญหาที่ว่าการสำรวจนั้นจะสำรวจอย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะออกเป็น

กฎหมาย เพราะถ้าหากว่าไม่ออกเป็นกฎหมาย เราก็จะเอาเป็นสถิติไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่นยาง ถ้าเราออกไปก่อนนี้ไม่ได้ผ่านทางด่านเลยก็ไม่ผิด เพราะเราไม่เก็บภาษี เขาจะออกไปโดยประการใดๆ เขาก็ไม่ผิด เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้สถิติอันแน่นอน เพราะฉะนั้นเรื่องยางนี้ถ้าหากว่าเราไม่สำรวจต้นโดยไม่ออกเป็นกฎหมายแล้ว ก็คงไม่ได้จำนวนที่แน่นอนเป็นมั่นคง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ควรจะลงมติกันได้หรือยัง

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ในการที่ข้าพเจ้าคัดค้านร่างพระราชบัญญัติยางเสนอขึ้นมานี้ ก็ด้วยข้าพเจ้าเห็นอยู่ชัดๆ ว่า รัฐบาลเก่าที่ได้เข้าภาคีด้วยจำนวนโควตาที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ๑๕,๐๐๐ โดยไปเอาตัวเลขที่ผิดโดยไม่มีเครื่องมือ แล้วภายหลังจึงได้ไปสำรวจกัน ท่านนายกรัฐมนตรีครั้งนั้นก็บอกว่าเป็นวิธีที่ไม่ต้องด้วยวัฒนธรรม เป็นวิธีที่ไปสำรวจกันอย่างบ้าเถื่อน จะเอาไปพูดกับต่างประเทศไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงคิดที่จะให้เป็นหลักฐานมั่นคงโดยออกเป็นกฎหมายเพื่อให้ถูกวัฒนธรรม การที่ต้องสำรวจด้วยกฎหมายนั้นเพื่อให้ได้ผลทั่วถึงกันทุกๆ เจ้าของสวนยาง ถ้าเราไม่ออกกฎหมายให้สำรวจทั่วทุกสวนยางแล้ว จำนวนตัวเลขที่ได้มาก็จะไม่ได้เป็นตัวเลขที่เป็นจริง ถ้าหากว่าจำเป็นจะต้องเข้าเป็นภาคีแล้ว ส่วนโควตาก็จะแบ่งให้นั้น ผู้ที่ไม่ได้ถูกสำรวจจะมาขอแบ่งด้วย ผู้ที่มีสวนยางที่ถูกสำรวจก็จะเสียเปรียบผู้ที่ไม่ถูกสำรวจ

เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าออกกฎหมายนี้ก็จะได้สำรวจกันได้ทั่วถึง แต่ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจเหมือนกันที่บางจังหวัดไม่เห็นด้วย เช่นภูเก็ตไม่เห็นผลด้วยในการสำรวจนี้ ถ้าเป็นส่วนตัวข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะขอถอนจังหวัดภูเก็ตไม่ให้เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้เลย แต่ข้าพเจ้านึกถึงว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ข้าพเจ้าสนับสนุนให้รัฐบาลนี้เพื่อเป็นเครื่องมือให้รัฐบาลนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมนี้พิจารณาว่า จะควรหรือไม่ในการที่ออกพระราชบัญญัตินี้

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร กล่าวว่า ปัญหาในเรื่องยางนี้มามากเพราะหน้าสมาชิกทั้งหลายนี้ ต่างคนต่างแบ่งพวกกัน บางพวกขอให้ออกบางพวกคัดค้าน ข้าพเจ้าได้นั่งฟังมาตั้งแต่ต้นเริ่มเปิดวิสามัญสมัย ฝ่ายบัณฑิตได้ร้องต่อรัฐบาลว่า เศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจะแก้ไขอย่างไรจึงจะให้ดีขึ้น ท่านที่อยู่จันทบุรีร้องว่าสินค้าพริกไทยราคาตกอีก ขอให้รัฐบาลแก้ไข ในเรื่องยาง รัฐบาลได้ไปเอาสถิติจากศุลกากรเพื่อไปทำสัตยาบันกับต่างประเทศ ได้จำนวนโควตาตกต่ำไป ท่านสมาชิกออกไปสำรวจมาได้ตั้งสามหมื่น สี่หมื่น ห้าหมื่น เช่นนี้ ได้มาโดยวิธีที่ให้ท่านสมาชิกออกไปสำรวจสถิตินี้ยังไม่แน่นอนที่จะไปพูดกับต่างประเทศเขาได้ เมื่อได้มีการโอดกัน รัฐบาลแพ้โอดก็ตกไป ได้มีผู้เจตนาดีต่อเศรษฐกิจของชาติในคณะผู้หวังดีต่อชาติอยากจะให้รัฐบาลได้สถิตินี้แน่นอน เพื่อจะได้ไปเจรจาจำกัดโควตา

กับต่างประเทศเขา จึงทำเป็นร่างพระราชบัญญัติเพื่อออกเป็นกฎหมาย แล้วจะได้สถิติอันแน่นอน ถ้าหากว่าไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ถ้าเจ้าพนักงานไปสำรวจที่สวนข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีเพียง ๑๐๐ หาบ แต่ข้าพเจ้าบอกว่าของข้าพเจ้า ๑๐๐๐ หาบอย่างนี้ รัฐบาลอาจจะไปทำสถิติผิดอีกก็ได้ เหตุฉะนั้นเพื่อกันความไม่แน่นอนเช่นนี้ จึงควรออกเป็นกฎหมายให้แน่นอน ที่ท่านสมาชิกทั้งหลายที่ได้ไปสำรวจยางมานั้น จะตรงกันหรือไม่ เมื่อไม่ตรงกันอาจจะส่อให้เห็นว่าทำพลาดไป เหตุฉะนั้นควรออกกฎหมายสำรวจยางเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ชาติ เมื่อไม่ให้ออกแล้วท่านอย่าร้องว่าทำไมโควตายางจึงตกต่ำเต็มที่ รัฐบาลมีนโยบายอย่างไรที่จะแก้ไข เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรออกกฎหมายฉบับนี้

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้ราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ข้าพเจ้าคนหนึ่งเป็นผู้งทนในทางปักษ์ใต้จังหวัดหนึ่งเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวในเรื่องนี้ เมื่อกี้ได้เรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้เชี่ยวชาญในวิชากฎหมายบอกว่านี่ใช้เป็นกฎหมายได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติว่าควรรับหลักการหรือไม่

มีสมาชิกรับรอง

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล กล่าวว่า ที่เราพูดกันนี้ รัฐมนตรีเศรษฐการก็ได้เสนอแล้ว แม้แต่ไม่มีกฎหมายออก ท่านก็ยินดีจะสำรวจอยู่แล้ว ก็หากว่าเราออกกฎหมายไปเจ้าของสวน

เกิดพลาดพลั้งไม่กระทำการตามกฎหมายนั้น ก็จะต้องถูกปรับหรือจำคุก คนเหล่านั้นเป็นคนดีๆ ทั้งนั้น เราแน่ใจแล้วหรือว่าเจ้าของส่วนบุคคลนั้นเขาจะยอมให้เจ้าพนักงานสำรวจ ถึงเรามีกฎหมายเราก็ต้องจัดเจ้าพนักงานไปสำรวจ ถึงเราไม่มีกฎหมายเราก็ต้องจัดเจ้าพนักงานไปสำรวจ ยังไม่ได้ปรากฏเลยว่าเขาขัดขืนแล้วเราจะไปตั้งกฎหมายทำไม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้สภาฯ นิ่งระดึกถึงข้อนี้ด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอให้ลงมติ เราจะลงมติกันได้หรือยัง ถ้าจะมีการอภิปรายไปอีก.....

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า ก่อนที่จะรับหลักการข้าพเจ้าใคร่จะขอถามผู้เสนอว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายแต่ฉะเพาะสำรวจเท่านั้นไม่ใช่หรือ

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า เพื่อสำรวจให้แน่นอน ให้ได้สถิติอันแน่นอนและให้เป็นหลักฐานสุวัฒนธรรม

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า มีความประสงค์แต่จะสำรวจเท่านั้น ก่อนที่จะรับหลักการ ข้าพเจ้าขอถามผู้เสนอว่ามีอยู่มาตราหนึ่ง คือมาตรา ๘ นั้นเป็นการควบคุมสตรีด้วย จึงอยากจะขอให้ตัดมาตรานี้ออกเสีย

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าวว่า นอกจากนั้นมาตรา ใดที่พาดพิงถึงมาตราที่ตัดออกนั้น ขอให้ตัดออกด้วย

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า เมื่อรัฐมนตรีเศรษฐการขอให้ตัดออกแล้ว ข้าพเจ้าก็ยอมให้ตัดออก คือ มาตรา ๘ เป็นมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ เป็นมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ ตัดออก มาตรา ๑๒ เป็นมาตรา ๑๐ แปลว่าพระราชบัญญัตินี้ตัดออก ๒ มาตรา คือตัดมาตรา ๘ กับมาตรา ๑๑

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะถามว่าจะลงมติกันได้หรือยัง หรือจะให้มีการอภิปรายกันต่อไป

ขุนชำชาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ยังไม่ควรลงมติก่อน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า เมื่อท่านยังยืนยัน ข้าพเจ้าก็จะให้ที่ประชุมออกความเห็นว่า เราควรจะลงมติกันได้ หรือจะอภิปรายกันต่อไป ผู้ใดเห็นว่าควรลงมติได้แล้วไม่มีการอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๘ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๙ คน เป็นอันว่าที่ประชุมลงความเห็นลงมติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะเสนอตามที่ที่ประชุมลงมติว่าควรจะรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๘ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๗ คน เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัตินตกไป

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้รักษาประโยชน์ให้แก่ประชาชนชาวสยามที่มีส่วนอย่างเต็มที่แล้ว แต่บางท่านไม่เห็นประโยชน์ ข้าพเจ้าเสียใจ

หยุดพักเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๔๐ นาฬิกา

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า เมื่อก่อนท่านผู้เป็นประธานได้ตกลงว่าให้ข้าพเจ้าพูดเมื่อกลับมาหลังจากหยุดพักแล้ว ควรจะเรื่องติดต่อกับเรื่องเมื่อก่อน โดยที่รัฐบาลได้รับแล้วว่าจะทำการสำรวจยาง แต่ในเรื่องนกได้แพ้โหวตไปแล้ว เป็นอันว่ารัฐบาลจะได้สำรวจแน่ แต่ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนถามรัฐบาลว่า ในการสำรวจนั้นรัฐบาลจะจัดการสำรวจอย่างไรให้รู้ได้แน่ได้อย่างไรบ้าง ซึ่งมีสถิติอันแท้

จริง เพราะเหตุว่าการที่เราได้โคจตาน้อยไปในคราวที่แล้วนั้น โดยต่างประเทศอ้างว่าเราไม่มีหลักฐานที่แน่นอน เขาจึงไม่เชื่อ เมื่อเร็วๆนี้พระราชบัญญัติขึ้นมาก็แพ้โหวตไปแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนถามรัฐบาลว่า รัฐบาลจะสำรวจโดยวิธีอย่างไร และเวลาใด เราจะได้ไปอ้างกับเขาโดยที่เราจะมีสัญญาต่อไปภายหน้า

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.ม. กล่าวว่า ในการสำรวจยางนั้นกระทรวงเศรษฐการได้ตั้งใจไว้ว่า เมื่อเตรียมพร้อมแล้วจะรีบสำรวจทันที และในการนี้การสำรวจในสมัยรัฐบาลก่อนก็ได้ดำเนินการมาครั้งหนึ่งแล้ว เพราะฉะนั้นก่อนที่จะลงมือ รัฐบาลนี้จะร่วมมือกับผู้แทนราษฎรชุดก่อนที่มีใจเอื้อเฟื้อกรุณาในการสำรวจนั้น และจะได้เชิญท่านผู้แทนทุกจังหวัดในปักษ์ใต้ไปร่วมปรึกษาตรวจร่างนโยบายว่าเราจะทำอย่างไรจึงจะสำรวจได้สมประสงค์ เพราะเหตุว่าเท่าที่ท่านได้ทำมาแล้ว ท่านย่อมรู้ถูกทางอยู่บ้าง เมื่อท่านมีข้อขัดข้องอะไรที่จะแนะนำก็จะรับคำแนะนำไว้พิจารณารวมกันต่อไป

ร.ต. กัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ข้าพเจ้าพอใจแล้ว

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า บัดนี้จะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขวิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ การพิจารณาพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉะบับนี้ เป็นการพิจารณาโดยฉะเพาะตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ ไม่ใช่เป็นการพิจารณาตามวิธีการพิจารณาปรึกษาร่างพระราชบัญญัติอย่างสามัญ ในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ซึ่งผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์มิได้ทรงลงความเห็น ซึ่งจะต้องมาพิจารณาโดยฉะเพาะมาตรา ๓๙ นั้น มีข้อความในหลักการสำคัญอย่างเดียวกัน แต่เหตุว่าในกฎหมายเก่าได้วางหลักการอันเดียวกันนี้อยู่ ๓ แห่ง ก็ต้องมีการแก้ไขทั้ง ๓ แห่ง แต่บัดนี้เป็นการพิจารณาโดยฉะเพาะว่าจะลงมติตามเดิมหรือว่าจะลงตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ เป็นการปรึกษาใหม่ ข้าพเจ้าใคร่ที่จะถามที่ประชุมว่า เพื่อไม่ให้เสียเวลา ที่ว่าการพิจารณาตามมาตรา ๓๙ นั้นต้องลงมติคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ เพราะเหตุอย่างนั้น ถ้าท่านไม่ขัดข้องแล้ว ข้าพเจ้าใคร่ที่จะให้พิจารณารวมกันไปทั้ง ๓ ฉะบับในคราวเดียวกัน ท่านจะมีขัดข้องอะไรหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ในการที่พิจารณารวมกันทั้ง ๓ ฉะบับสำหรับวันนี้หรือไม่นั้น ข้าพเจ้าใคร่จะมีความเห็นเสียก่อนว่า วันนี้ควรจะเลื่อนการปรึกษาไป เพราะเหตุว่าบันทึกที่รัฐบาลส่งมานี้มีโทรเลขจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ แล้วก็สภาฯ เราผู้ที่อ่านภาษาอังกฤษได้มีน้อยเหลือเกิน การที่จะอภิปรายในสิ่งซึ่งไม่ทราบว่าโทรเลขนั้นมีความอย่างใดแล้วจะไม่ได้

ผด เพราะฉะนั้นขอเลื่อนไปพรุ่งนี้

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า มีผู้ขอให้เลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับนี้ไปในวันอื่น

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ขอให้แปดโทรเลขเสียด้วย

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะถามที่ประชุมว่าจะให้เลื่อนไปหรือไม่เลื่อนเสียก่อน ผู้ใดเห็นว่าควรจะเลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ไปวันอื่น โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๑ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรเลื่อนไป ควรพิจารณาวันนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๙ คน ตกลงเป็นอันว่าไม่เลื่อน

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอได้โปรดให้รัฐบาลแปดเสียทีเดียวก็ได้ เพราะว่ามีสมาชิกบางคนข้องใจอ่านไม่ออก ขอให้แปดเสียเดี๋ยวนี้ให้เสร็จไม่มากมายอะไร

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ที่ท่านจะให้ขอให้แปดเดี๋ยวนี้เป็นการที่จะเสียเวลา ถ้าจะแปดให้ก็แปดในวันอื่น ไม่ใช่แปดเดี๋ยวนี้เป็นการลำบาก

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าจำเป็นต้องแปล และเข้าใจว่าคงมีคนที่จะแปลสำเนาโทรเลขนี้ต่อสภา ฯ ได้ ข้าพเจ้าจะอภิปรายและขอลองแปลดู

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า การที่จะแปลหนังสือภาษาอังกฤษหรือไม่ในที่นี้ไม่ใช่เป็นปัญหา ปัญหาที่เราจะพิจารณาต่อไป เมื่อสภา ฯ ลงมติให้พิจารณากันเช่นนี้แล้ว เราก็จะพิจารณากันตามหลักต่อไป แต่อย่างไรก็ดีข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจมากว่า สภา ฯ เรามีคนที่อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้แล้วก็ไม่รู้ข้อความในโทรเลขนั้น คนที่ไม่รู้ ไม่เชื่อก็คงจะพึ่งไปเรื่อย ๆ เท่านั้น อาจจะแปลถูกแปลผิดไปอย่างไร สำหรับข้าพเจ้าเมื่อไม่มีใครแปล ข้าพเจ้าก็เข้าใจดีแล้ว

ต. เทียม ศรีพิลึง ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า สภา ฯ ของเราเป็นสภา ฯ เมืองไทย จะเอาภาษาอังกฤษมาใช้ในสภา ฯ ในเมืองไทยเรานี้ ไม่ถูกความประสงค์ของข้าพเจ้า เพราะฉะนั้นเราควรจะขอให้รัฐบาลท่านแปลให้ได้ทุกเนื้อถ้อยกระทงความทุก ๆ ปอยทุกๆ จุดเสียก่อน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเช่นนั้น การเอาภาษาอังกฤษมาอ้างในสภา ฯ ไม่ใช่ ไอเดีย ที่ดี

นายกรัฐมนตรี เสนอขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรทรงแถลง

ประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่า การที่จะแปลโทรเลขนั้น ทางรัฐบาลขอให้ข้าพเจ้าแถลงว่าน่าจะเป็นทางฝ่ายสภาฯ ผู้แทนราษฎร เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับพระมหากษัตริย์ ครั้นจะให้ทางฝ่ายรัฐบาลแปลแล้วอาจจะไม่เป็นหลักฐานเท่ากับทางฝ่ายสภาฯ แปล

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับอำนาจพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าขออ่านมาตรา ๗ ให้ท่านฟัง มีความว่า "พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาลที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย" การแปลข้าพเจ้าจะขอแปลให้ฟังประกอบข้ออภิปรายของข้าพเจ้า ถ้าหากว่าเราไม่ให้พระมหากษัตริย์มารู้เห็นในการตัดหัวแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าพระมหากษัตริย์ไม่ได้ทรงใช้อำนาจทาง.....

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า นอกประเด็น

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ทางศาลเลยจะแปลเดี๋ยวนี้.....

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ตามที่ท่านที่ปรึกษารับสั่งมาเป็นหน้าที่ของสภาฯ ข้าพเจ้าก็เห็นพ้องด้วย สภาควรจะดำริที่จะขอเชิญให้ผู้หนึ่งผู้ใดแปลในเวลาเดี๋ยวกันนี้ ข้าพเจ้าขอเชิญ

ด้วยความเอื้อเฟื้อและด้วยความช่วยเหลือ สภาฯ นี้ ขอให้หม่อมเจ้าวรรณฯ แปล ผู้ใดรับรองบ้าง

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้ท่านที่ปรึกษาแปล

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่า เมื่อสภาฯ ขอให้ข้าพเจ้าแปลแล้ว ข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะแปลให้เต็มตามความสามารถ "ราชเลขานุการในพระองค์ กรุงเทพฯ ขอให้นำความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นพระราชกระแส จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชทานแก่สมเด็จผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หม่อมฉันไม่มีข้อขัดข้องในการที่จะแก้ไขวิธีประหารชีวิต แต่หม่อมฉันรู้สึกอึดอัดเป็นอันมากในปัญหาว่าด้วยการที่จะเลิกเสีย ซึ่งพระบรมราชานุญาตในกรณีคำพิพากษาประหารชีวิต ตามรายงานการอภิปรายในเรื่องนี้ปรากฏว่า มีสมาชิกประเภทที่ ๑ เป็นจำนวนมากไม่อยากจะให้ โบราณราช ประเพณีอันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไป กับหม่อมฉันรู้สึกด้วยว่าถ้าได้เสนอปัญหาข้อนี้ให้ประชาชนทั้งประเทศได้ลงมติกันโดยเสรี อย่างเช่นโดยใช้วิธีเพล็บบิซิท คือแปลว่าเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ราษฎรลงมติ ลงคะแนนเสียงว่าจะให้ใช้เป็นพระราชบัญญัติหรือไม่ จะมีจำนวนข้างมากอย่างมากมาย ซึ่งจักยังใคร่ให้อำนาจในชีวิต (และภาษาไทยก็แปลว่าชีวิตเท่านั้น ภาษาอังกฤษว่าในชีวิตและความตาย คืออำนาจในชีวิต) คือในการที่จะประหาร

ชีวิตยังคงอยู่ในพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์เดียว ถึงแม้ว่าหม่อมฉันยอมรับว่าคารมเหตุผลซึ่งรัฐบาลเสนอนั้น จะเป็นอันถูกต้องแท้แล้ว หม่อมฉันยังรู้สึกสงสัย คือไม่แน่แก่ใจอยู่มาก ในการที่ให้อนุญาตในการลงพระปรมาภิไธยแก่พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะว่าอาจจะมีคนกล่าวได้ว่าหม่อมฉันยอมสละ ยอมละทิ้งอำนาจและไม่ยอมรับภาระที่ประชาชนได้มอบหมายให้ไว้ (ทรัสต์คือความมอบหมายของประชาชน เพราะว่าเป็นเหตุที่น่าสำคาญ ดิสอะกรีอะเบิล ไม่น่ายินดี คือน่าสำคาญ คือทรงหมายความถึงการที่จะต้องทรงเซ็นประหารชีวิตเป็นเหตุที่สำคาญ) เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่รัฐบาลได้เลือกเวลาขณะนี้สำหรับที่จะเสนอเรื่องนี้ขึ้นมา ถ้าจะรอเอาไว้จนกว่าจะได้มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาออกใหม่แล้วจะดีขึ้น คือในขณะนี้ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้อาจจะทำได้โดยไม่อื้อฉาว (นอยซ์ โดยไม่มีเสียงเอะอะ โดยไม่อื้อฉาว) หม่อมฉันเกรงว่า ถ้าให้ผ่านพระราชบัญญัตินี้ไปแล้วจะไม่ช่วยให้ใจของประชาชนสงบลง เป็นการให้โอกาสอย่างดีแก่ปรปักษ์ของรัฐบาลที่จะเผยแพร่การโฆษณาการว่า รัฐบาลให้ผ่านพระราชบัญญัตินี้ ก็ฉะเพาะเพื่อปฏิบัติอย่างเกือบจะทารุณ (รูธเลสลี่ แปลว่า ไม่มีเมตตาปราณี) โดยไม่เมตตาปราณียิ่งขึ้นแก่ปรปักษ์ทางการเมือง และพระราชอำนาจในการที่จะพระราชทานอภัยโทษก็คงจะไม่เป็นผลด้วยประการใดประการหนึ่ง ดุจปรากฏว่าผู้แทนอันแท้จริงของประชาชน กล่าว

คือผู้แทนซึ่งได้รับเลือกจากประชาชนนั้น โดยมากไม่สมัครที่จะยอมให้พระราชบัญญัติผ่านออกเป็นกฎหมาย ก็จะมีเสียงพูดขึ้นว่ารัฐบาลได้กระทำการไปโดยขัดกับความประสงค์อันแท้จริงของประชาชน ตามความเห็นของหม่อมฉันนั้นเห็นว่า ถ้ารัฐบาลได้ถอนพระราชบัญญัตินั้นไปเป็นเวลาชั่วคราวแล้ว จะดีขึ้นมาก หม่อมฉันอนุญาตให้พระราชบัญญัตินั้นออกเป็นกฎหมายไม่ได้ เว้นไว้แต่จะได้เป็นที่แน่นอนว่าสิทธิของผู้ต้องคำพิพากษาที่จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษนั้น จะต้องรักษาไว้เป็นมั่นคง และจะต้องได้รับการสนับสนุนทุกประการที่ทำได้ และจะต้องเป็นที่แน่นอนชัดแจ้งอีกด้วยว่า ๑. ไม่แต่ผู้ที่ต้องคำพิพากษาเท่านั้น แต่หากว่าญาติของผู้ต้องคำพิพากษาก็จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษได้ ดังที่ได้เป็นประเพณีมาจนบัดนี้ ๒. ในระหว่างที่ยังมิได้พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในฎีกานั้นๆ จะให้งดการปฏิบัติตามคำพิพากษาไว้ หรือยิ่งดีกว่านั้นก็คือให้ผู้ต้องคำพิพากษา หรือทนาย หรือญาติ ยื่นคำร้องต่อศาล ให้งดการลงโทษตามคำพิพากษานั้นไว้ในระหว่างที่กำลังทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามกำหนดเวลาที่อนุญาตไว้ ๓. มีข้อสำคัญอยู่ด้วยว่าจะต้องกระทำให้แน่ชัดว่าฎีกานั้นจะต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโดยไม่ละเลยและโดยไม่ชักช้า เพราะหม่อมฉันเชื่อแน่ว่า หรือไม่มีข้อสงสัยว่าคนคงจะกำลังเกรงกันว่าฎีกานั้นอาจจะถูกใส่ลืมชัก หรือรัฐบาลอาจจะใส่ลืมชัก

ไว้ หรือชักช้า เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลอาจจะใส่ลิ้นชักไว้ หรือหน่วงไว้จนสายเกินไปก็ได้ ในส่วนตัวหม่อมฉันแล้ว ไม่มีข้อสงสัยในความเจตนาสุจริตของรัฐบาลในเรื่องนี้ แต่จะต้องกล่าวว่าความสงสัยเช่นนี้มีอยู่ในใจของบุคคลเป็นอันมากในขณะนี้ และถ้ารัฐบาลดำเนินการอย่างใดให้บรรเทาความสงสัยเหล่านี้เสียได้แล้ว ก็จะเป็นทางดำเนินที่สุขุม จนกระทั่งบัดนี้พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจพระราชทานอภัยโทษได้ โดยไม่ต้องรับฎีกา และอาจจะทรงป้องกันไม่ให้ปฏิบัติตามลำพิพากษาโดยทรงปฏิเสธไม่ลงพระนามในคำสั่งบังคับคดีประหารชีวิตก็ได้ โอกาสเหล่านี้ ถ้าพระราชบัญญัตินี้ออกเป็นกฎหมายแล้วก็จะเป็นอันศูนย์หายไปเป็นอันเด็ดขาด และพระราชประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา เปลี่ยนโทษในคำพิพากษาก็อาจจะถูกขัดโดยรัฐบาลไม่ยอมรับสนองพระบรมราชโองการก็ได้ ด้วยเหตุฉะนี้แหละบุคคลเป็นจำนวนมากจะคิดเห็นว่ารัฐบาลได้ให้ผ่านพระราชบัญญัตินี้เพื่อที่จะเลิกพระราชอำนาจในการที่จะพระราชทานอภัยโทษ และเพื่อที่จะสามารถทำการประหารชีวิตนักโทษการเมืองได้โดยปลอดโปร่ง โดยไม่ต้องรับพระราชทานพระบรมราชานุมัติเสียก่อน ขอให้ปรึกษาหารือกับรัฐบาลตามข้อความข้างบนนี้ แล้วรายงาน พระปรมาภิไธย ประชาธิปก พระยาวิชิตฯ เซ็นกำกับ"

"ราชเลขานุการในพระองค์ กรุงเทพฯ ตอบโทรเลขของท่าน ลงวันที่ ๒๒ ได้รับแล้ว ขอให้เข้าใจความต่อไปนี้ เป็นพระราชกระแส ไปยังผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามแปรญัตติข้อ ๒ ว่าด้วย พระบรมราชานุญาตในคดีประหารชีวิตนั้น หม่อมฉันยังรู้สึกว่าจะเป็น การขัดกับใจบริสุทธิ์ที่จะอนุญาตให้ร่างนี้เป็นกฎหมาย เนื่องด้วยเหตุ ต่อไปนี้ ๑. เป็นการผิดประเพณีประชาธิปไตยที่ดี ที่จะกระทำการ เปลี่ยนแปลงอันสำคัญโดยบัจจุบันทันด่วนในเรื่องประเพณี อันเป็นหลักมูล โดยไม่ยอมให้ประชาชนแสดงความเห็นในเรื่องนั้น อย่างเช่นโดยวิธี เพล็บบิซิท (คือให้ราษฎรลงมติ) หรือวิธีเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใหม่ (เยเนอราลอิเลคชัน) หม่อมฉันรู้สึกว่าประชาชนส่วนรวมยังไม่ประสงค์ ในการเปลี่ยนแปลงอันนี้ เพราะฉะนั้นหม่อมฉันจะลงพระปรมาภิไธย เป็นการเด็ก เป็นการสละเสียซึ่งพระราชอำนาจของหม่อมฉันไม่ได้ จนกว่าจะได้ทราบตระหนักว่า ทั้งนี้เป็นความประสงค์อันแท้จริงของ ประชาชน ถ้าจะให้หม่อมฉันยอมก็ต้องยอมได้ แต่ต้องยอมได้แต่ ด้วยเหตุสุดวิสัย (ฟอรซ์ แมยอร์) ๒. เงื่อนไขทั้งหลายทั้งปวงใน เรื่องฎีกาที่มีอยู่ตามประเพณีนั้น ไม่มีอำนาจพระราชบัญญัติล้นล้น (อำนาจล้นล้น คือ แซงชัน พระราชบัญญัติว่าด้วยเดนดอร์ กฎหมาย ที่มีบทเขียนไม่มีอำนาจพระราชบัญญัติล้นล้น) เพราะฉะนั้นจึงไม่ เป็นการแน่นอนตามทางสันนิษฐาน แต่อาจจะกล่าวได้ว่าจะต้องกระทำ

การประหารชีวิตผู้ที่ต้องคำพิพากษาภายใน ๖๐ วัน ถ้าไม่ได้มีคำวินิจฉัยในฎีกาภายในกำหนดเวลาอย่างที่มีอยู่ในกฎหมาย ซึ่งมีคำบังคับยิ่งกว่าประเพณี ถ้าจะทำให้ประเพณีนิยมดี เป็นการประจำถาวรและแน่นอนแล้วจะเป็นการดีกว่า ควรจะออกเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาเสียก่อน หรือพร้อมกันกับการแก้ไขเหล่านั้น โดยที่รัฐบาลไม่สามารถจะถอนข้อแก้ไขเหล่านั้นได้ จึงจะต้องส่งร่างพระราชบัญญัติเหล่านี้คืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจัดการต่อไปพร้อมด้วยข้อสังเกตของหม่อมฉันข้างบนนี้ พระปรมาภิไธย ประชาธิปกสมัครสมาน เซ็นกำกับ"

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ได้มีการแปลพระราชโทรเลข ๒ ฉบับแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะถามที่ประชุมว่าจะปรึกษาพร้อมกัน เพราะว่าหลักการอันเดียวกัน ท่านจะขัดข้องหรือไม่ ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้อง ก็จะได้ปรึกษาและลงมติสำหรับทั้ง ๓ ฉบับนี้คราวเดียวกัน เพราะเหตุว่าการที่จะลงมติตามความในรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ เป็นการปรึกษาโดยฉะเพาะนั้นก็มีวงจำกัดแคบมาก จะลงมติตามเดิมหรือไม่เท่านั้น เพราะฉะนั้นการอภิปราย ข้าพเจ้าขอให้เป็นการอภิปรายในส่วนการลงมติตามเดิม หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังได้เคยปฏิบัติมาครั้งหนึ่งแล้ว ถ้าจะพูดก็พูดในข้อที่ว่าควรจะรวมกัน หรือไม่รวมกันเสียก่อน

ด. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ก็มีใจความเกี่ยวข้องกันกับการที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในการที่ให้อำนาจเหมือน ๆ กันทง ๒ อย่าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรวมกัน

มีสมาชิกรับรอง

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ตามพระราชโทรเลขซึ่งท่านที่ปรึกษาได้ทรงแปลนั้น ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจความในตอนต้นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหมายความว่าอย่างไร คือในตอนหนึ่งนั้นหมายความว่า ควรจะไปปรึกษากับราษฎรเสียก่อนหรืออย่างไร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มิได้ ขอให้พูดในเรื่องรวมหรือไม่รวม ข้าพเจ้าอยากจะให้ทราบในข้อนี้เสียก่อน อยากจะถามก็ให้ถามที่หลังได้ คือควรจะรวมพิจารณาได้หรือไม่ ถ้ายังมีใครขัดข้องข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติว่าควรรวมหรือไม่ ด้วยมีผู้เสนอและมีผู้รับรองถูกต้องแล้ว

หลวงวรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าทั้ง ๓ พระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกัน มีความไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรวมพิจารณา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ก็ควรจะรวมกัน มีผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่ในการที่จะรวมกัน เมื่อไม่มีผู้ใดขัดข้องแล้วก็จะให้ลงมติทีเดียว

ขุนเสนาสัสดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ในเรื่องนี้ข้าพเจ้ามีความข้องใจอยู่ว่าในชั้นแรกเราก็ได้โต้เถียงกันในเรื่องหลักการ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งว่าให้เปลี่ยนประหารชีวิตโดยตัดหัวเป็นยิงเป้า.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า โปรดนั่ง ต้องว่ากันเป็นเรื่องๆ ไป ไม่เช่นนั้นไม่เสร็จ มีผู้เสนอแล้วว่าจะให้รวมกันหรือไม่รวม เพราะฉะนั้นผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณารวมกัน เพราะเป็นเรื่องเดียวกัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติว่าให้พิจารณารวมกัน

ร.ต.ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า เมื่อกี้ข้าพเจ้าพูดยังค้างอยู่ คือตามพระราชโทรเลขไม่เข้าใจว่าหมายความว่าอย่างไร จะให้ปรึกษาราษฎรทั่วทั้งประเทศเสียก่อนกระนั้นหรือ ตราบถ้าเราไประลึกถึงรัฐธรรมนูญซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานมาสำหรับประเทศสยาม รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่า ผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนราษฎรทั่วทั้งประเทศ เหตุไฉนเล่าพระองค์ท่านจึงจะให้เอาคำเหล่านี้ไปปรึกษากับราษฎรทั่วทั้งประเทศอีกครั้งหนึ่ง นี่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ตรง

กับรัฐธรรมนูญที่ท่านได้พระราชทานไว้ สิ่งทั้งหลายที่เราได้ลงมติไปแล้ว เราได้ไตร่ตรองแล้วว่าควรจะให้เป็นไปอย่างไร เพราะฉะนั้น เมื่อเราลงมติไปแล้ว เราไม่กลับคำเป็นอันขาด เราเป็นผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับฉันทะจากราษฎรมาแล้ว ข้าพเจ้าขอถือตามมติเดิม และขอเสนอให้เป็นเช่นนี้

ร.ท.ทองดำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า นี่เป็นครั้งที่ ๒ แล้ว ที่พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภา ฯ ได้ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตามที่พระมหากษัตริย์ทรงกล่าวว่า ประชาธิปไตยที่ดีไม่ควรจะเปลี่ยนประเพณีที่สำคัญในปัจจุบันทันด่วนนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าในข้อนี้พระมหากษัตริย์ทรงเข้าพระทัยผิด เพราะว่าเรายืนกรานในประเพณี ๓๐๐ ปีมิใช่หรือ ญี่ปุ่นจึงวิ่งขึ้นหน้าไปสู่วิถีแห่งความเจริญจนเรากับเขาทิ้งกันไกล เหมือนอย่างคนละมุมโลก ว่าตามหลักของท่านที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีแล้ว การปฏิวัติจะต้องไม่เปลี่ยนฉะเพาะระบอบการปกครองอย่างเดียว แต่ต้องเปลี่ยนชีวิตจิตใจของประชาชาติด้วย ถ้าว่าตามหลักรัฐมนตรีว่าการกลาโหมในปัจจุบัน ก็แสดงอยู่ชัดทีเดียวว่า รัฐบาล ๑๕๐ ปีทำอะไรบ้าง ผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ นั้นราษฎรเขาได้เลือกมาแล้วด้วยความไว้วางใจรัฐธรรมนูญของเราไม่มีความที่ว่า ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นด้วยในกฎหมายที่สภา ฯ ได้ลงมติแล้วให้มีการเลือกตั้งใหม่ ฉะนั้นการที่จะให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะพระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมา

ภิชัยในร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉะบับที่สภา ฯ ลงมติไปแล้วนั้น จึงเป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ การที่จะให้รู้ชัดแจ้งว่าราษฎรทั้งประเทศต้องการอะไรเป็นหนึ่งแน่นั้น จำต้องออกเสียงเป็นรายบุคคลอย่างที่เยอรมันชอบกระทำ แต่เรายังไม่ต้องการระบอบการปกครองแบบเยอรมัน ทั้งเชื่อว่าองค์พระมหากษัตริย์ก็ไม่ทรงโปรด เพราะฉะนั้นสยามจะต้องเดินไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ จะออกนอกลู่นอกทางอย่างที่ทรงทักท้วงมานั้นไม่ได้ พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงต่อไปว่าระเบียบต่างๆที่ว่าไม่ประหารชีวิตทันที ต้องรอการทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นแต่ระเบียบการ เจ้าหน้าที่อาจจะเอาจำเลยไปประหารก่อนฎีกาตกก็ได้ ในเรื่องระเบียบการทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกานั้นเมื่อไม่มีกฎหมายเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติไปตามเดิม ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติก็เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ อาจจะเป็นผิดทางอาชญา ฉะนั้นข้อที่ทรงวิตกในข้อนี้ก็ไม่มีปัญหาอะไร ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อทักท้วงของพระมหากษัตริย์เป็นไปในทำนองที่นอกเหนือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถที่จะอนุโลมตามได้ ในเมื่อเรายังเทอดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามอยู่ ฉะนั้นสภาผู้แทนราษฎรควรพร้อมกันลงมติว่า ข้อทักท้วงของพระมหากษัตริย์ไม่เป็นสาระอันพึงจะได้รับการพิจารณา

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าผู้หนึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ซึ่งราษฎรเลือกตั้งเข้ามา ขอมีความเห็นในเรื่องนี้ว่า ปรากฏตามพระราชกระแสพระราช

ทานมาในพระราชโทรเลขว่า ความของรัฐบาลในเรื่องนี้ พระองค์ทรงพระราชดำริเห็นเป็นอันถูกต้องแล้ว แต่ยังทรงพระปริวิตกอยู่ในข้อที่ว่าอาจยังไม่ชอบด้วยกาลที่จะแก้ไขในขณะนี้ จึงมีพระราชประสงค์ที่จะให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ชั่วคราว แต่ทางรัฐบาลก็ได้ตอบไปทางเลขานุการในพระองค์แล้วว่า พระราชบัญญัติเรื่องนี้ได้นำสู่สภาผู้แทนราษฎรปรึกษาเสร็จไปแล้ว ไม่สามารถจะถอนคืนมาได้ ซึ่งความจริงก็เป็นเช่นนั้น กิจการใดซึ่งนำมาสู่สภา ฯ ปรึกษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้เสนอหามีสิทธิที่จะถอนคืนได้ไม่ ก็เมื่อรัฐบาลเสนอไม่มีสิทธิที่จะถอนพรราชบัญญัติเรื่องนี้ไปได้เช่นนั้น สภา ฯ นี้จะต้องวินิจฉัยในปัญหาที่พระองค์ยังทรงพระราชดำริเห็นขัดขวางในข้อที่จะได้ทรงพรงราชวินิจฉัยก่อนมีการประหาร ซึ่งในข้อนี้ในประชุมสภา ฯ ก็ได้ปรึกษากันแล้วโดยละเอียด ตกลงว่าตามความในตัวบทแห่งมาตรา ๑๔ ที่แก้ไขใหม่ได้มีการห้ามมิให้เอาตัวไปประหารภายในกำหนด ๒๐ วัน นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด ก็เพราะรอเวลาที่จะให้ผู้ต้องหาหรือญาติของเขาได้ทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาขอพระบรมราชวินิจฉัยอภัยโทษ ถึงแม้ผู้ต้องหาจะไม่มีการทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาเช่นนี้เลยเลย ฝ่ายรัฐบาลก็รับรองที่จะปฏิบัติในอันที่จะนำคำพิพากษานั้น ๆ ขึ้นกราบบังคมทูลให้ทรงทราบเป็นการภายในทุกรายไปดังนี้ การกระทำเช่นนี้ก็หาใช่ว่าจะผิดแปลกไปกว่าระเบียบการที่

ปฏิบัติแต่ก่อนนั้นไม่ จะมีผิดแผกกันอยู่บ้างก็แต่เรื่องยกเลิกพระราช
บัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษ ร.ศ. ๑๕๐ มาตรา ๓๙ เพื่อให้เข้าระบอบ
การปกครองรัฐธรรมนูญ การยกเลิกพระราชบัญญัติบทนี้ เมื่อพิจารณา
ให้ละเอียดย่อมเห็นว่าเป็นการแบ่งเบาในพระราชภาระที่พระองค์จะมีต้อง
ถวายพระปรมาภิไธยพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประหารชีวิต หาก
เรื่องใดที่ทรงเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่จะลงโทษ จะพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตอภัยโทษ แม้ผู้ต้องหาจะมิได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาก็
ดีย่อมกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕ ฉะนั้นเมื่อสภาฯ ได้อธิบาย
ความหมายและยึดคำมั่นของรัฐบาลและเชื่อในถ้อยคำของรัฐบาลโดยแท้
จริงในอันที่จริงจะปฏิบัติการให้เป็นการภายในดังกล่าวมานี้ไว้แล้ว สภาฯ
นี้ก็ไม่มีปัญหาที่จะวินิจฉัยอีกต่อไปนอกจากจะยืนตามมติเดิม

ด.เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ตาม
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงในเรื่อง พระราชบัญญัติที่
สภาฯ ได้ลงมติไปแล้วนั้น ความจริงในขั้นต้นก่อนที่สภาฯ นี้จะได้
รับหลักการ ข้าพเจ้าเองผู้หนึ่งได้คิดไปเหมือนกับที่ท่านทรงคิดนี้เหมือน
กัน คือว่าที่ท่านทรงคิดนั้น ในขณะนี้ถ้าหากว่าเราจะออกกฎหมายฉะบับ
นี้ไปแล้ว ท่านทรงคิดเกรงว่าจะเป็นที่อันตรายแก่ผู้ที่เป็นนักโทษการเมือง
ในข้อนี้ข้าพเจ้าได้ฟังท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว ท่านเลขาฯ ได้
เสนอต่อที่ประชุมว่า ในขณะนี้คณะรัฐบาลไม่มีความประสงค์ที่จะ

ประหารชีวิตนักโทษการเมืองผู้หนึ่งผู้ใดเลย การที่จะออกพระราชบัญญัตินี้เพื่อจะปิดพระราชภาระของพระเจ้าอยู่หัว เพราะฉะนั้นจึงทำให้ข้าพเจ้าขาดความกังวลในข้อวิตก ที่ว่าเราจะกลัวว่าเดี๋ยวนี้มีพวกกบฏมาทำการเป็นศัตรูต่อรัฐบาล เกรงว่ารัฐบาลจะเกลียดอย่างเต็มที่เดียว และจะได้เอาพวกกบฏนี้ไปประหารชีวิตเสีย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้อยู่ในประเด็น

ต.เทียม ศรีพิสุทธ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า เมื่อรัฐบาลได้แก้ข้อวิตกกังขาของข้าพเจ้าเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ลงมติพร้อมด้วยสมาชิกทั้งหลายยอมให้รัฐบาลแก้เป็นไปตามมติที่สภาฯ ได้ลงมติไปแล้ว เพราะฉะนั้นก็ไม่น่าที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระวิตกอย่างใด เพราะในขณะนี้มีพวกกบฏทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้พูดอยู่ในเรื่องว่าจะลงมติตามเดิมหรือไม่ ไม่ควรจะให้ยาวไป

ต.เทียม ศรีพิสุทธ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ในโอกาสต่อไป รัฐบาลจะไปพยาบาทคาดแค้นต่อราษฎรอย่างไรได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ เราก็ได้ลงมติไปแล้ว เราควรจะให้เป็นไปตามมติเดิม

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ตามที่สมาชิกผู้อภิปรายเมื่อกลางข้าพเจ้า ไม่เป็นการถูกต้อง ครบถ้วน

ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่าคำของข้าพเจ้านั้นปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมแล้ว ไม่ได้รับรองว่าเป็นเช่นนั้น

นายเดียง ไชยกาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ในเรื่องนี้เดิมข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ยืนคัดค้านพระราชบัญญัตินี้ ก็โดยเพื่อว่าจะรักษาสิทธิของพลเมือง แต่ว่าในที่สุดในเวลานั้น เป็นการโต้เถียงในระหว่างสมาชิกต่อสมาชิก เมื่อสภา ฯ เราได้ลงมติหมายความว่าข้าพเจ้าแพ้ในเรื่องนั้น พูดถึงทางการเมือง วิธีที่ข้าพเจ้าควรจะปฏิบัติก็คือจะต้องถือตามมติของสภา ฯ เราจะต้องรักษาแมเจอริตี้ของสภา ฯ เราไว้ เพราะฉะนั้นความตั้งใจในเวลานี้ก็คือควรจะยืนพระราชบัญญัตินี้ตามเดิมที่เราเคยตกลงกันไว้ แต่ว่าเมื่อได้ฟังคำอภิปรายในพระราชโทรเลข ก็มีเหตุที่เราควรจะคิดอยู่หลายทาง อย่างหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเราจะเลื่อนการประชุมนี้ไปตัดสินในวันหน้า อย่างน้อยก็จะแสดงให้พระองค์ท่านเห็นว่าเราได้พยายามปรึกษากันอีกอย่างมากมาย ไม่ใช่ทำกันอย่างคร่าวๆ ถ้าเราตกลงกันในวันนี้ก็จะเป็นการเร็วไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอ คือว่าในเรื่องนี้อย่างไร ๆ ก็ดีข้าพเจ้าเองคงมีความเห็นตามมติของสภา ฯ คือให้ถือพระราชบัญญัตินี้ไว้เป็นกฎหมายได้ต่อไป แต่ขอเสนอว่าที่จะตัดสินในวันนี้ขอให้เลื่อนไปพรุ่งนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอย้ำคำพูดเมื่อกี้ คือขอให้สภา ฯ เราพยายามพิจารณาในเรื่องนี้ให้มากที่สุด เพราะเหตุว่าทางพระราชโทรเลขเป็นสิ่งที่น่าคิดมากที่สุดเหมือนกัน

นายกิมเส็ง สินธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า ในเรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ส่งเรื่องในการตัดสินทั้ง ๓ เรื่อง ซึ่งเกี่ยวกับการประหารและได้มาอยู่ณะเพาะหน้าในทันที ในเรื่องนี้รู้สึกว่าพระองค์ได้ให้สัตยาแก่สภาผู้แทนราษฎรก็จริงอยู่ แต่เราต้องระลึกอยู่ว่าสภาผู้แทนราษฎรเป็นสภาที่สูงสุดแห่งประเทศสยาม เราได้คิด ได้ไตร่ตรอง ได้ทบทวนความเป็นไปทุกสิ่งทุกอย่างโดยรอบคอบทุกประการแล้วจึงได้ลงมติกัน และในเรื่องเหล่านี้มีความเห็นต้องกันทั้ง ๓ ฉะบับ จะแก้ต้องให้ขอพระบรมราชวินิจฉัยเสียก่อน เมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วจึงจะประหารชีวิตได้ คราวนี้สภาฯ ลงมติว่า เท่าที่สภาฯ ลงมตินี้เป็นไปโดยรอบคอบทุกสิ่งทุกประการ กล่าวคือ สภาฯ ได้คิดโดยไตร่ตรองถี่ถ้วน เช่นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ของเรายอมเป็นที่เคารพสักการะ เมื่อเป็นที่เคารพสักการะแล้ว ย่อมให้มีแต่พระคุณเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมีพระเดชอำนาจอย่าให้มี ให้มีแต่ความดีความงาม ให้มีแต่บุญกุศล และจะให้เบาภาระด้วย ต่อจากนั้นมาสำหรับตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ เรามุ่งที่สุดที่จะให้ศาลของเราที่ตัดสินลงไปแล้วเด็ดขาดตามรัฐธรรมนูญ เพราะการปรากฏว่าศาลของเราต้องอยู่ในขอบเขตแห่งการขอพระบรมราชานุญาตตั้ง ๑๕๐ ปีมาแล้ว มาบัดนี้เราให้ศาลของเราได้มีโอกาสกระทำได้อย่างเต็มที่ ถึงกระนั้นสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ผ่อนผันสั้นยาว คำพิพากษาใด ๆ เมื่อปรากฏว่าพิจารณาถึงที่สุดแล้ว

ก็ยังมาสู่คณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ใคร่ครวญเหตุผลโดยแจ่มแจ้งจึงลงมติได้ เรียกว่าได้รับความรอบคอบเป็นครั้งที่สอง ต่อจากนั้นก็ยังได้ให้โอกาสอีกถึง ๒๐ วัน ใน ๒๐ วันนี้ ผู้ต้องหาก็ทราบดีว่า เมื่อมีทางหนึ่งทางใดที่จะหาข้อพิสูจน์มาแจ้งแก่ศาลหรือคณะรัฐมนตรีก็ตาม คณะรัฐมนตรีก็ยังต้องรับพิจารณาให้อีก ก็นับว่าได้ทำการแบ่งเบาแล้วเป็นอย่างดี ต่อจากนั้นคณะรัฐมนตรีจึงจะได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล แต่ถึงกระนั้นตามมาตรา ๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ก็ยังปรากฏว่ามีอำนาจที่จะทรงพระราชทานอภัยโทษได้ เพราะฉะนั้นในบัดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราไม่ควรจะทรงพระวิตกอะไรเลย สิ่งที่ได้ลงมติไปแล้วก็ได้คิดโดยรอบคอบผ่อนหนักผ่อนเบาแล้วเป็นอย่างดีที่สุด จึงเห็นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ว่าควรจะยึดตามมติที่ตกลงไว้แล้วให้เป็นไปตามมติเดิม

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่พวกกบฏ ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนปวงชนชาวสยาม ข้าพเจ้าขอพูดด้วยความหวังดีต่อรัฐบาล เพราะข้าพเจ้าเคารพต่อรัฐบาลประชาธิปไตยเป็นที่สุดที่เป็นอยู่ในเวลานี้ ในเรื่องนี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องอยู่และเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิธีการของรัฐบาล รัฐบาลของเราเคยใช้คำว่ารัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี่เมื่อข้าพเจ้าพูดถึงคำนี้ขึ้นมา ข้าพเจ้าเชื่อและเข้าใจว่า สมาชิกควรจะระลึกถึงว่า คำที่ว่า

รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคืออะไร และเพราะเหตุไรจึงใช้คำนั้น ก็เพราะเหตุว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประมุขของชาติ และเป็นที่เคารพสักการะของปวงชนชาวสยาม ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕ ก็บ่งชัดแล้วว่า ในการพระราชทานอภัยโทษเป็นพระบรมเดชานุภาพโดยฉะเพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะให้เป็นไปได้ ครานั้นในเรื่องทรงทักท้วงมานี้ เป็นข้อที่ให้เห็นชัดอยู่ข้อหนึ่งว่า ความจริงใจของในหลวงเห็นรัฐบาลนี้ในเวลานี้หรือไม่ ความจริงในหลวงเลื่อมใสในรัฐบาลนี้ แต่ทรงเป็นห่วงรัฐบาลนี้ในเรื่องที่จะโจนข้ามเหวไป ข้าพเจ้าเห็นด้วยในการที่รัฐบาลนี้จะข้ามเหว เห็นด้วยความจริงใจว่าไม่ควรจะข้ามเหว และรัฐบาลควรจะเห็นด้วยในคำทักเตือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยข้อความในพระราชโทรเลขซึ่งทรงทักท้วงมานั้น มีข้อที่สะกดใจรัฐบาลอยู่หลายข้อ และในนโยบายแห่งคำทักท้วงนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นหน้าที่รัฐบาลที่จะต้องดำริ จะต้องตริตรองให้เป็นไปในทางที่ควร รัฐบาลนี้ไม่ใช่รัฐบาลรีบปิดิ เป็นรัฐบาลประชาธิปไตย ยังมีในหลวงอยู่ ตามรัฐธรรมนูญของเราบ่งชัดว่าในหลวงทรงมีอำนาจที่จะทักท้วงได้ เพราะฉะนั้นการจะรักษาเกียรติศักดิ์ของสภา ฯ เราจะต้องรักษาโดยวิธีใด จะถือว่าลงมติไปแล้วจะเปลี่ยนแปลงบ้างไม่ได้ทีเดียวหรือ ความจริงอาจจะมีผิดพลาดได้บ้าง ในบางสิ่งบางประการ ดูแต่ในพระราชบัญญัติอากรมฤดก หมื่นห้า สองหมื่นห้า สมาชิกเราเองก็ยัง

ผิดพลาดได้เหมือนกัน เกี่ยวกับสิทธิของสภาฯ ควรจะไว้ตามรัฐธรรมนูญ เมื่อในหลวงทรงมีอำนาจทักท้วงได้ตามรัฐธรรมนูญแล้ว หน้าที่เราจะต้องพิจารณาว่าเหตุผลที่ทรงทักท้วงนั้นเป็นการสมควรหรือไม่ เป็นการยุติธรรมหรือไม่ ความจริงข้าพเจ้าไม่ขออภิปรายความเห็นอะไรหมด ข้าพเจ้าขอแสดงความรู้สึกไว้ว่า ข้าพเจ้ามีความเคารพรัฐบาลนี้ด้วยน้ำใสใจจริง และขอเตือนด้วยความเป็นกลาง

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า เนื่องจากพระราชโทรเลขของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งมีทักท้วงในพระราชบัญญัติแก้ไขทั้ง ๓ ฉบับนั้น ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้คิดดูแล้วว่าอย่างไรๆ ก็ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราต้องทรงทักท้วงในข้อนี้แน่แท้ ด้วยเหตุว่าในการที่ทรงทักท้วงนั้นรู้สึกว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง การที่ทรงห่วงใยต่อประชาชน เกรงว่าประชาชนโดยมากจะไม่ได้รับความยุติธรรมในการตาย แต่เป็นห่วงใยในการที่ว่าถ้าหากว่าสภาฯ นี้ได้ออกพระราชบัญญัติแก้ไขทั้ง ๓ ฉบับนี้ไปแล้ว เกรงว่าศัตรูจะแพร่ข่าวอกุศลใส่ร้ายรัฐบาลนี้นั้นก็เป็นพระเดชพระคุณที่เป็นห่วงใยรัฐบาลประชาธิปไตยอยู่ และการที่ห่วงใยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นเพื่อจะรักษาประเพณีไว้แต่เดิมนั้นประการหนึ่ง ใน ๓ ประการนี้ ข้าพเจ้าก็รู้สึกเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงทักท้วงมา ซึ่งมีสิทธิที่จะทรงทักท้วงได้ แต่เราต้องวินิจฉัยว่าการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงทักท้วงมานั้น เหตุผลที่ทรงอ้างมานั้น สภาผู้แทนราษฎรจะเปลี่ยนมติตามพระองค์หรือไม่ นั่นเป็นหน้าที่ของสภา ฯ ไม่ใช่หน้าที่ของรัฐบาลจะเปลี่ยนแปลงได้ เราจะไปเถียงว่าเคารพรัฐบาลนั้นแล้ว เราจะลงมติยืนยันหรือเราจะลงมติเปลี่ยนแปลงนั้นก็ไม่ชอบด้วยทางการ แต่ว่าในเหตุนี้เป็นการพิพาทระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความนี้สภา ฯ เราจะยืนมติตามเดิมหรือจะเปลี่ยนแปลงนั้นก็ต้องวินิจฉัยเหตุผลที่ทรงทักท้วงมา ในเหตุผลที่ทรงทักท้วงในการที่ห่วงใยต่อประชาชนนั้น ขอนี้ก็เป็นพระมหากรุณาธิคุณตามที่กล่าวมาแล้ว แต่ว่าการที่ทรงทักท้วงนั้น บางทีจะไม่ทราบตระหนักพระราชหฤทัยว่าประชาชนส่วนมากยินดีที่จะให้เปลี่ยนพระราชบัญญัติทั้ง ๓ นี้ตามมติของสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่าสมาชิกส่วนมากเห็นแล้ว ก็เท่ากับประชาชนเห็นด้วย อีกประการหนึ่งในการห่วงใยที่ว่าจะเป็นการที่รัฐบาลไปทำร้ายศัตรูการเมืองนั้นก็เป็นการเข้าพระทัยไปเอง ถ้าหากว่าพระราชบัญญัตินี้ออกไปแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่าคณะรัฐบาลนี้ซึ่งเป็นคณะบริหารก็จะทำความยุติธรรมแก่พวกก่อการกบฏนี้เป็นอย่างดีที่สุด กล่าวคือให้โอกาสแก่ผู้ที่ต้องการจะขอพระราชทานอภัยโทษตามกำหนดเวลาที่ก่อนแก้ไขมีกำหนดอยู่แล้ว ระหว่างนั้นถ้าหากว่ามีการอภัยโทษตกลงมาแล้ว ด้วยความเคารพในรัฐธรรมนูญ เราก็คงจะไม่ประหารชีวิตพวกกบฏนั้นเหมือนกัน ด้วยเหตุเหล่านี้ถ้าหากว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบตระหนักใน

พระราชหฤทัยว่า สภาผู้แทนราษฎรต้องการจะให้พระราชบัญญัติทั้ง ๓ นั้น ออกไปจากสภาฯ และให้คณะบริหารทำตามนั้นแล้ว คณะบริหารจะได้รอตามกำหนด ๒๐ วันจนหมดกำหนดเวลานั้นแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่าพวกที่มีโทษมีโอกาสที่จะขอพระราชทานอภัยโทษได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุผลที่ทรงพระวิตกมาเหล่านี้ ขอให้รัฐบาลกราบบังคมทูลว่าไม่ต้องทรงพระวิตกเลย ความยุติธรรมในพวกกบฏก็ต้องได้รับความยุติธรรมที่สุด และต่อๆไปไม่ว่าพวกใดหมดก็ต้องได้รับความยุติธรรมเหมือนกัน เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้รับฎีกาหรือรัฐบาลได้รับฎีกาแล้วก็จะรอไว้ตามกำหนดเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ควรจะยืนตามมติที่ได้ลงไว้แล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า มีสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปในทำนองที่ว่าเราเป็นสภาฯ สูงสุดของประเทศ เมื่อได้ลงมติอะไรไปแล้ว เราไม่ควรจะกลับคำข้อนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคำพูดที่ปราศจากเหตุผลอันไร้สาระน่าควรฟัง การที่จะกลับข้อความหรือไม่เพียงใดนั้นต้องอาศัยเหตุผล ไม่ใช่อาศัยทิษฐิมานะ เราได้ลงมติไปแล้วเช่นนั้นว่าทำอย่างไรๆ ก็จะไม่กลับคำ เห็นว่าเป็นวิสัยของทิษฐิมานะมากกว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าที่เราได้ลงมติไปแล้ว ภายหลังมีผู้ทักท้วงให้เหตุผลแก่เรา เราก็จะกลับใจบ้างบางขณะ เพราะฉะนั้นการที่เราจะกลับคำหรือไม่ ข้าพเจ้าขอให้สมาชิกพิจารณาเหนียกว่า ขอให้เรา

อาศัยเหตุผลมากกว่าทิษฐิมานะที่ได้ลงไปแล้ว อีกประการหนึ่งมติของที่ประชุม ยังมีกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันเช่นนี้แล้ว ถ้าท่านประธานตัดสินไปเข้าอีกข้างหนึ่งก็เรียกว่าข้างนั้นชนะ ถ้ามีผู้ทักท้วงให้ฝ่ายแพ้ควรจะชนะเช่นนี้ เราก็จะกลับอภิปรายกันอีกได้ ให้แพ้เป็นชนะก็ได้ คือการที่เราจะกลับคำหรือไม่ต้องอาศัยเหตุผล ข้าพเจ้าขอเรียนเท่านี้ ส่วนในวิธีการที่พระราชบัญญัติที่ได้เปลี่ยนแปลงทั้ง ๓ ฉบับนี้ มีวิธีการสำคัญที่เราควรจะพิจารณาอยู่อย่างเดียว คือว่า เดิมการที่จะสั่งให้ประหารชีวิตผู้ใดนั้นเป็นอำนาจโดยฉะเพาะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่เดี๋ยวนี้การที่จะประหารชีวิตผู้ใดนั้นเป็นไปตามอำนาจตุลาการเท่านั้น ส่วนการที่พระราชทานอภัยโทษนั้นเป็นอำนาจโดยฉะเพาะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉะนั้นการที่จะพระราชทานอภัยโทษจึงมีที่มาต่างกัน ในกรณีของพระราชบัญญัติที่แก้ไขใหม่นี้ ฉะบับเดิมก่อนที่จะประหารชีวิตผู้ใด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะต้องทรงลงพระปรมาภิไธยเสียก่อน นั่นเป็นที่มาของการตัดหัว แต่พระราชบัญญัติ ๓ ฉะบับนี้ถ้าศาลจะประหารชีวิตผู้ใดแล้วจะต้องมีญาติของผู้นั้นหรือทนายความของผู้นั้นได้ทูลเกล้าถวายฎีกาของพระราชทานอภัยโทษเสียก่อน จึงจะอภัยโทษได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๕ เราได้อภิปรายในวันก่อนในกรณีที่ว่าการที่จะให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยประหารชีวิตคนนั้นเป็นบาป เรียกว่าเป็นพระเดช เราไม่ควรจะให้เป็น

เช่นนั้น เราต้องการแต่ที่จะให้เป็นพระคุณ คือจะต้องให้เป็นที่เคารพสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปัญหาจึงมีอยู่ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นที่เคารพสักการะแก่เรา เราต้องการจะให้เป็นพระคุณแก่พระองค์ ก็เมื่อพระองค์กลับทักท้วงมาพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเป็นอันว่าพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกกฎหมายรัฐธรรมนูญ สมาชิกพูดเช่นนั้น ดูประหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มีความรู้อะไรในเรื่องรัฐธรรมนูญเลยเลย เป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยแท้จริง เพราะการจะทรงทักท้วงอะไรมานั้น ต้องพิเคราะห์ดูแล้วว่าผิดบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่เพียงใด ส่วนการที่เราจะมีเพดบีซีดนั้นเป็นอีกกรณีหนึ่ง ในความรู้อันน้อยของข้าพเจ้านั้นไม่ใช่ผิดบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เราจะเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมซึ่งเป็นแก่นของประเทศโดยทันทีทันใดนั้น เราควรจะได้รับความเห็นชอบของประชาชนส่วนรวม เดี๋ยวนี้สภาเรามีสมาชิก ๒ ประเภท คือประเภท ๑ และประเภท ๒ โดยพฤตินัย เท่านั้นเรียกว่าเป็นผู้แทนของประชาชน แต่โดยนิตินัยแล้วสมาชิกทั้ง ๑๕๖ คนก็เป็นผู้แทนของปวงชนทั้งหลาย แต่ในที่นี้เรารู้แล้วว่าสมาชิกประเภท ๑ และประเภท ๒ มีกรณีผูกพันต่างกันหรือไม่ประการใด ขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาวิจารณ์วิเคราะห์ดูโดยฉะเพาะตัว เพราะฉะนั้นในการเปลี่ยนแปลงราชประเพณีที่เป็นหลัก

เมืองอันสำคัญเช่นนี้ ถ้าว่าเราจะเปลี่ยนในสมัยที่ ๓ คือเมื่อประชาชนได้ออกเสียง คือเรามีสมาชิกแต่ประเภทเดียวเรียกว่า ผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนราษฎรที่แท้จริง คือเป็นทรูรีเปรสเสนเตติฟ คือหมายความว่าเป็นผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกตั้งมา ถ้าในสมัยนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ไม่ทรงขัดข้อง เป็นอย่างนี้ ทนยังมีสมาชิกผู้หนึ่งอภิปรายในเรื่องที่ว่ารัฐบาล ๑๕๐ ปีนั้นได้ทำอะไรไปบ้าง การดูถูกรัฐบาล ๑๕๐ ปีนั้นเป็นการด่าโคตรของเรานั่นเอง หมายความว่าเราด่าพ่อของเรานั่นเองว่าพ่อของเราไม่ดี ข้าพเจ้าขอเรียนเตือนเช่นนี้ ส่วนการเปลี่ยนแปลงระบอบประชาธิปไตยนั้น จริงอยู่ท่านที่ปรึกษาอ้างว่าจะต้องเปลี่ยนหัวใจของประชาชนด้วย ข้าพเจ้ารู้ดีว่าประชาชนบ้านนอกนั้นอย่าว่าแต่อะไรๆ เลย ผู้แทนราษฎรเขาก็ไม่รู้จัก บางคนเรียกว่าเป็นเจ้าเมืองคนที่สองเขาไม่เข้าใจอะไรเลย เราพูดกับเขาๆ ก็ไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขารู้แต่บางอย่าง.....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ขอให้เข้าในประเด็นหน่อย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า มิได้ เป็นการเปลี่ยนระบอบประชาธิปไตย จริงอยู่เราจะเปลี่ยนประชาธิปไตยนั้น เราจะต้องเปลี่ยนหัวใจของประชาชน เพราะฉะนั้นเราควรจะค่อยเปลี่ยนอาณาประชาราษฎรให้เปลี่ยนชีวิตเป็นประชาธิปไตย คือหมายความว่าจะต้องค่อยเปลี่ยนการศึกษาไปทีละเล็กทีละน้อย จึงจะ

ได้ผลดีเป็นอย่างสูง การที่เราจะอ้างว่าเราได้พิจารณาไปโดยรอบคอบแล้วก็อาจจะมีการบกพร่องบ้างเหมือนกัน เช่นพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนออกเมื่อปีกลายแล้วมาเปลี่ยนเมื่อวานนี้เอง เมื่อสิ่งใดที่มีผู้ทักท้วงเช่นนี้ ก็ควรจะได้รับความวินิจฉัยโดยรอบคอบเสียก่อน ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนว่าควรจะนึกถึงอนุภาพที่จะมีมาในเวลาข้างหน้า ข้าพเจ้าใคร่จะทำอะไรไปในลักษณะที่ก้าวไปทีละขั้น ๆ ไม่ประสงค์ที่จะก้าวจากที่ต่ำไปถึงที่สูง ข้าพเจ้ามีความเห็นเท่านี้แหละ ขออภัย ถ้าท่านจะได้รับความกะทบกระเทือนอย่างหนึ่งอย่างใดถึงผู้อื่น เพราะเป็นความเห็นโดยบริสุทธิใจของข้าพเจ้า

นายพึ่ก ณสงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า บัดนี้เป็นครั้งที่ ๒ ที่เราจะต้องพิจารณาถึงพระราชบัญญัติซึ่งเราได้ส่งไปถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายพระปรมาภิไธย ปัญหาฉะเพาะที่เกิดขึ้นในบัดนี้มีอยู่ว่า พระราชบัญญัติทั้ง ๓ พระราชบัญญัติที่ทรงทักท้วงนั้นชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ และการพิจารณาที่สภา ฯ ได้กระทำไปแล้วนั้นถูกต้องประการใดหรือไม่ ข้อทักท้วงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นทำนองว่าโดยทั้ง ๓ พระราชบัญญัติเป็นการเปลี่ยนแปลงประเพณีอันสำคัญของบ้านเมือง ฉะเพาะสำหรับประเพณีนั้น สมาชิกผู้หนึ่งก็ได้อภิปรายสนับสนุนว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงประเพณีอันสำคัญของบ้านเมือง ข้าพเจ้าใคร่จะชี้แจงสักเล็กน้อย

ว่า การกระทำเช่นนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องเปลี่ยนแปลงประเพณีของบ้านเมืองประการใดเลย กฎหมายอาชญามาตรา ๑๕ เดิมซึ่งเรามีว่า ถ้าจะลงอาชญาประหารชีวิตผู้ใด ท่านให้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาเสียก่อน การที่กฎหมายเขียนเพื่อให้ได้กราบบังคมทูลพระกรุณานั้น ก็โดยเหตุที่เราถือด้วยหลักการกฎหมายทั่วไปว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษ เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะให้มีสิทธิพระราชทานอภัยโทษ จึงได้ให้มีการกราบบังคมทูลเสียก่อน การกราบบังคมทูลนั้นก็เพื่อที่จะให้มีโอกาสดังที่ได้เรียนมาแล้ว บัดนี้เราเปลี่ยนการปกครอง เรามีกฎหมายรัฐธรรมนูญ เราได้ตราเข้าไว้ชัดแจ้ง ซึ่งแต่ก่อนหาได้มีกำหนดเข้าไว้เช่นทำเป็นลายลักอักษรไม่ เราตราเข้าไว้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษได้ การที่เราเขียนเข้าไว้ให้ต้องมีการกราบบังคมทูลเสียก่อนนั้นเป็นเรื่องวิธีปฏิบัติการ โดยเหตุผลและข้อมุ่งหมายเพื่อที่จะให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทางมีที่จะพระราชทานอภัยโทษได้ เมื่อเรากำหนดกฎหมายซึ่งฉบับอยู่ออกมาให้ชัดแจ้งประจักษ์แล้วเช่นนี้ วิธีปฏิบัติการเป็นปัญหาต่อไปว่า เราสมควรจะเขียนเข้าไว้ให้ชัดแจ้งเป็นกฎหมายหรือไม่ เมื่อเรามีกฎหมายชัดแจ้งในเรื่องอำนาจเช่นนั้น ปัญหาที่ว่าจะควรเขียนวิธีปฏิบัติการในกฎหมายหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเป็นวิธีปฏิบัติการ

แล้ว ก็ไม่จำเป็นอย่างไรที่จะเขียนให้ชัดแจ้ง ความสำคัญอยู่ที่ว่า คณะรัฐมนตรีจะต้องปฏิบัติให้ได้รับ อภัยโทษ ตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ก่อนที่สภาฯ นี้จะได้รับพระราชบัญญัตินี้นอกจากหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี แล้วคณะรัฐมนตรีได้ให้คำมั่นต่อสภาฯ นี้ว่าอย่างไรก็ดีจะได้มีการกราบบังคมทูลก่อนเสมอ และพิจารณาเห็นแล้วว่าราษฎรหาได้ถูกริอนสิทธิ์เสียสิทธิ์อย่างใดไม่ แต่หากว่าให้ถูกระเบียบแบบแผนเท่านั้น เราเปลี่ยนแปลงการปกครองมา เราทำให้ถูกระเบียบ ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงประเพณี ไม่ใช่เป็นการริอนสิทธิ์อย่างใด หาได้เป็นการเปลี่ยนแปลงประเพณีอันสำคัญไม่ และไม่ใช่เป็นเรื่องที่เรากระทำความผิด ข้อทักท้วงที่ทรงวิตกว่าไม่ต้องด้วยความนิยมของประชาชนนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการกระทำโดยกฎหมายทั้ง ๓ นี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะริอนสิทธิ์ของประชาชนประการใดๆ ก็ไม่เป็นปัญหาว่าประชาชนจะพอใจหรือไม่ และส่วนที่สมาชิกผู้หนึ่งเห็นว่า ถ้าหากว่าเราจะปฏิบัติตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแนะนำมาให้ดำเนินการว่าโดยเสียงของประชาชนนั้น ไม่ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เรามีสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทนราษฎรสำหรับที่จะพิจารณาปัญหาชะนิดนี้แล้ว เป็นเรื่องขัดเหลื่อเกินว่าสภาฯ ของเราไม่ได้ทำความผิดอย่างใด เพราะฉะนั้นเมื่อข้าพเจ้าอ่านถึง พระราชโทรเลข ของ พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว แล้วรู้สึกเสียดายเป็นอย่างมาก ซึ่งเราไม่รู้เลยว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมุ่งหมายอะไร และทำให้รู้สึกว่า พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้ทรง

ตั้งคณะรัฐมนตรี และเป็นผู้ที่ทรงตั้งสมาชิกสภาฯ ประเภทที่ ๒ เสียงที่ทรงแสดงออกมาว่าไม่ไว้วางใจกับรัฐบาลโดยทั้งที่ไม่ปรากฏความผิดอะไร ข้าพเจ้าอยากแถลงความรู้สึกในที่นี้ด้วยว่า ข้าพเจ้าเสียใจเป็นอย่างยิ่ง

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ฟังคำแปลพระราชโทรเลขเป็นที่เข้าใจแล้วว่า ความประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงปรึกษานั้น ก็ละเพาะอำนาจในการที่จะประหารเท่านั้น ส่วนการตัดศีรษะเป็นการยิงนั้นก็เป็นการพอพระราชหฤทัยแล้ว แต่การทรงพระปรึกษาในเรื่องซึ่งราษฎรจะได้รับพระราชวินิจฉัยโดยความยุติธรรมนั้น ข้อนี้ไม่น่าจะทรงปรึกษาเลย เพราะอะไร เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัตินั้นให้สิทธิไว้ตั้ง ๖๐ วัน เมื่อราษฎรคนใดไม่อยากจะตายเขาก็จำเป็นที่จะต้องร้องเรียนขึ้นไป บางคนที่เขาจะตาย เขารู้ว่าเขาผิดจริง ๆ เขาก็ไม่ร้องเรียน นี่เรียกว่าได้ปลดพระราชภาระ เมื่อก่อนคนอยากตายหรือไม่อยากตายก็ต้องกราบบังคมทูลทั้งนั้น เวลานี้ให้แบ่งเบาพระราชภาระตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ จึงข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้ได้อภิปรายมากแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ลงมติกันเสียที

นายสวัสดิ์ ยุวะเวส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่า ในเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงท้วงมาทั้ง ๒ ประการนั้น เรามีทางที่จะวิจารณ์กันโดยอย่างเย็นหู คือว่าการท้วงทั้ง ๒

ครั้งนี้ด้วยกัน การที่ท้องคราวก่อนนั้นกระเทือนไปในทางเป็นห่วงพระราชทรัพย์ แต่ว่าในคราวนี้ท้องไปในทางที่ว่าห่วงชีวิตของประชาชน การท้องเช่นนี้เป็นการทางที่ผิดต่อรัฐธรรมนูญหรือ หามิได้เลย เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญให้โอกาสที่จะทรงทักท้องได้ตามโอกาสที่สมควร ตามที่ได้บัญญัติไว้แล้วในรัฐธรรมนูญ ที่นี้พูดถึงความนิยมของประชาชน ยังไม่ได้ท้องไปในเรื่องนี้ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญต้องมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึงแม้บัญญัติว่าไม่มีฐานันดรศักดิ์ ก็ยังไม่เลิก ข้าพเจ้าขอกล่าวนอกเรื่องเสียหน่อยว่า การตั้งยศฐาบันดาศักดิ์ก็เพราะความนิยม เพราะฉะนั้นเมื่อเรายังเปิดโอกาสให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทักท้องได้เช่นนี้ ก็ไม่ใช่ความผิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาจจะเป็นความผิดของผู้ถือการวันที่ ๒๔ ต่างหาก ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นคุณประโยชน์ของประชาชน และอยู่ในสมัยสมควรจะผ่อนผัน ควรจะงด เรื่องนี้ควรจะงดไว้ได้ ถ้าถึงสมัยสมาชิกประเภทที่ ๑ แล้ว ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้มาข้าพเจ้าจะทักท้องให้ออกกฎหมายฉบับนี้ให้ได้ทีเดียว

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญของสภาฯ อีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ที่ทรงทักท้องนี้ก็ได้ทรงตามรัฐธรรมนูญ นับว่าเป็นนักรัฐธรรมนูญผู้หนึ่ง สมาชิกในสภาฯ นี้ก็เป็นนักรัฐธรรมนูญด้วยกันทั้งนั้น จึงควรจะพูดกันด้วยเหตุและผล หาใช่เป็นการเสียดสีหรือดูถูกดูหมิ่นซึ่งกันและกันไม่ เมื่อเราสรุปเหตุและผลในข้อที่ทรง

ทักท้วงแล้วจะปรากฏว่า ข้อ ๑ พระองค์เกรงว่าประชาชนชาวไทยจะไม่พอใจในการเปลี่ยนประเพณี ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้สภา ฯ ได้ทำถูกต้องแล้ว เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญของเรา ประชาชนนี่เองเป็นผู้สร้างขึ้นมา เมื่อประชาชนสร้างรัฐธรรมนูญแล้ว และได้ทำอะไรไปตามรัฐธรรมนูญแล้ว ก็เรียกว่าประชาชนได้พอใจแล้ว ข้อที่ ๒ พระองค์ทรงเกรงว่าเมื่อได้เปลี่ยนประเพณีเช่นนี้จะทำให้ ปรปักษ์ของรัฐบาลรุกรานหนักเข้า ข้าพเจ้าขอแถลงว่า การที่เราได้เปลี่ยนประเพณีอันนี้ ปรปักษ์ของรัฐบาลเงียบเสียงอยู่หรือ ก็หามิได้ ไม่ได้รุกรานอย่างแรงและทำความเสียหายอย่างหนักหนาหรือ ข้อ ๓ ทรงปรึกษาว่ายังไม่มีระเบียบทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาแล้วก็ไม่ควรเปลี่ยนประเพณีอันนี้ ระเบียบทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกานั้นได้มีมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา พระราชกฤษฎีกานั้นได้ใช้และยังคงใช้ หาได้เลิกล้างไปไม่ กฎหมายที่แก้ใหม่ก็ให้เวลาถึง ๖๐ วัน และมาตรา ๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญก็ยังทรงพระราชอำนาจในการให้อภัยโทษได้ อนึ่งฟังๆ ดูแล้วเหมือนจะเกรงว่าการเปลี่ยนกฎหมายครั้งนี้เราจะย้อนหลังไปประหารชีวิตนักโทษกบฏนั้นหามิได้ กฎหมายฉบับนี้มิได้ย้อนหลังตามที่เราประสงค์และพิจารณากันไปแล้ว เรากล่าวอ้างว่าอย่างกฎหมายอาญาทุกประการในข้อสุดท้ายรัฐธรรมนูญจำลองได้ให้แก่จังหวัดทุกจังหวัด ผู้แทนได้นำไปบ้างแล้วและก็ได้ทำพิธีกันครึกครื้น นี่แสดงได้ว่าสมาชิกแห่งสภา ฯ นี้ ได้สนับสนุน

รัฐธรรมนูญอย่างแข็งแรง ดังได้ปรากฏข่าวมาแล้วและยังจะปรากฏต่อไป เพราะฉะนั้นจึงเป็นการบังควรอย่างยิ่ง ที่เราจะต้องใช้เหตุผลรักษารัฐธรรมนูญของเราไว้ ในข้อท้ายที่สุดซึ่งข้าพเจ้าอยากจะกล่าวสักเล็กน้อย ในข้อที่ว่าสมาชิกประเภท ๒ ไม่ใช่พวกท่านนั้น ท่านอย่าพึงเข้าใจเลย สมาชิกประเภท ๒ หาได้เข้ากับฝ่ายรัฐบาลเสมอไปไม่ และขอให้พึงสำนึกไว้ว่า รัฐบาลประชาธิปไตยทั่วโลกทุกประเทศ ขอให้เปิดประวัติศาสตร์จนสมัยปัจจุบันนี้ รัฐบาลทุกรัฐบาลจำเป็นจะต้องมีฝ่ายของคณะของตนมากกว่าคณะอื่นทั้งสิ้น รัฐบาลสยามเวลานี้หามีคณะการเมืองไม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือพระมหากษัตริย์องค์นี้ทรงเป็นนักรัฐธรรมนูญอันแท้จริง จึงได้ทรงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ให้เป็นฝ่ายรัฐบาล คือให้เป็นเสียงข้างมากของรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปตามระบอบของประชาธิปไตยทั่วโลก เพราะฉะนั้นสมาชิกประเภท ๒ ก็ได้ตั้งขึ้นถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและตามระบอบของประชาธิปไตยทุกประการ ข้อสุดท้ายที่สุดที่ว่าสมาชิกได้กล่าวถึงรัฐบาล ๑๕๐ ปีบ้าง อะไรบ้าง เป็นการดูถูกดูหมิ่นนั้น ขอให้ท่านเปลี่ยนความคิดเสีย เหตุและผลย่อมจะกล่าวถึงสิ่งใดๆ ได้ทั้งสิ้น ทั้งคดีต อนาคตและปัจจุบัน ท่านสมาชิกเองท่านบอกว่าท่านไปแสดงปาฐกถาให้ประชาชนในจังหวัดของท่านฟัง แต่ประชาชนในจังหวัดของท่านไม่เข้าใจนั้นท่านพูดดูเป็นการดูถูกประชาชนของท่าน ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอเชิญชวนท่านให้รักษารัฐธรรมนูญ

ให้เป็นนักเลงรัฐธรรมนูญเหมือนกับพระมหากษัตริย์ เพราะฉะนั้นขอให้ว่ากันด้วยเหตุและผล เหตุผลนั้นก็คือว่าเราควรจะรักษาตามมติเดิมที่ได้ผ่านไปแล้ว

นายเฉลียง ไชยกาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า เวลานี้เราพิจารณากันเพื่อจะปรึกษาว่าเราจะทำในเรื่องนี้อย่างไร เมื่อมีปัญหาอย่างนี้ ข้าพเจ้าเองซึ่งเคยได้เป็นผู้ยืนยันไม่อยากจะให้ออกพระราชบัญญัตินี้ ได้แสดงความวิตกไว้อย่างหนึ่ง แต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นอย่างไร ความวิตกที่ข้าพเจ้าให้ไว้นั้นคือว่า เวลานี้ข้าพเจ้าก็อยู่ในลักษณะตัวอย่างอย่างนี้ สมมุติว่าจังหวัดอุบลฯ มีผู้แทนราษฎร ๓ คน มี ๒ คนเห็นว่าไป ข้าพเจ้าเห็นว่าอยู่คนเดียว เมื่อข้าพเจ้าตัดทานคนเดียวและเพื่อน ๒ คนเห็นว่าไป ข้าพเจ้าก็ต้องไป ในทำนองเดียวกัน ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรออกพระราชบัญญัตินี้ แต่เมื่อสภาฯ ได้ออกพระราชบัญญัตินี้ไปแล้ว ข้าพเจ้าก็จำต้องรักษาเกียรติยศของสภาฯ เราจำต้องให้มีคงไว้ มิฉะนั้นสภาฯ เราอาจจะได้รับความตำหนิ นี่ข้าพเจ้าตั้งข้อวิตกอย่างนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่า วันหนึ่งออกอย่างหนึ่ง อีกวันหนึ่งออกอีกอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าเคารพในคณะมากกว่าอย่างอื่น นี่ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมเข้าใจในคำอภิปรายของข้าพเจ้าอย่างนี้ด้วย

นายแช่ วัจนลักษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเองได้ฟังมานานแล้ว รู้สึกว่าถ้อยคำของผู้แทนราษฎรจังหวัด

อุบลราชธานี มีเหตุผลที่น่าฟังอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอรับรอง เว้นแต่คำที่ไม่สุภาพ ข้าพเจ้ารับรอง เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าในเรื่องนี้ความจริงเท่าที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงมาใช่ว่าไม่เห็นด้วยในการที่จะให้ออกกฎหมายเช่นนี้ไม่ ในเมื่อกฎหมายของเราได้ออกครบถ้วนข้อนี้ได้มีอยู่คำแปดเดือนแล้ว ที่มีปัญหาว่าเหตุที่เราได้ออกกฎหมายไปเราเองใช่ว่าในขณะนี้เราจะไปกระทำร้ายใครก็เปล่า ความจริงไม่มีส่วนได้เสียด้วยแต่ถ้าเกี่ยวกับภาษีอากรก็ควรทำเช่นนั้น เช่นพระราชบัญญัติอากรมฤดกซึ่งเราได้ออกไปแล้ว สภาฯ เรายินเช่นนั้นก็ควรทำ แต่เรื่องนี้เกี่ยวกับการประหารชีวิตมนุษย์ หากว่าจะรอ ๆ ไปให้นานสักหน่อยก็จะดีเสียไม่เสียต่อทางการ อีกอย่างหนึ่งไหน ๆ ก็ได้เคยขัดพระราชหฤทัยมาครั้งหนึ่งในเรื่องอากรมฤดก แล้วครั้งนี้ก็ทรงทักท้วงมาเป็นครั้งที่สองและยังทรงพระประชวรอยู่ ถ้าสภาฯ เราจะหวนระลึกตามพระราชหฤทัยท่านบ้าง ไม่ได้หรือในข้อนี้

ขุนเสนาสัสดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า เข้าพเจ้าก็รู้สึกด้วยความจริงใจของข้าพเจ้าว่า ในเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ทักท้วงมา ในการที่เราได้ลงมติไปแล้วในพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับนี้ ก็โดยที่ว่าท่านเคารพต่อรัฐธรรมนูญของเรา เพราะด้วยเหตุว่าพระมหากษัตริย์ก็ย่อมอยู่ใต้อำนาจรัฐธรรมนูญเหมือนกันบุคคลธรรมดา เพราะฉะนั้นท่านจึงเห็นว่าข้อความใดที่ท่าน

ยังข้องใจอยู่ ท่านก็ทรงทักท้วงให้เราวินิจฉัยอีก แต่โดยมากท่านสมาชิกทั้งหลายเห็นไปในทางที่ว่า เราได้ลงมติไปอย่างไรก็ต้องถือว่าเป็นการเด็ดขาด ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการไม่ถูก เราจะต้องใคร่ครวญดูก่อนว่า ท่านมีสิทธิที่จะทักท้วงได้หรือไม่ เมื่อท่านมีสิทธิทักท้วงได้แล้ว ต่อไปเราก็พิจารณาด้วยเหตุผลก่อนว่า มีข้อรู้สึกความจริงใจอย่างไร ข้าพเจ้าขอแถลงด้วยความจริงใจว่า ราษฎรพลเมืองในเวลานี้มอบชีวิตใจให้กับกษัตริย์และรัฐบาลของพระมหากษัตริย์นั้นเอง แต่ด้วยเหตุว่าที่พระมหากษัตริย์ทรงทักท้วงมานั้น เนื่องจากว่าเราออกพระราชบัญญัติโดยไม่ต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูลก่อนประหารชีวิตมนุษย์ การที่ข้าพเจ้าฟังดูพระราชโทรเลขนั้นคงได้ความว่าเกรงว่าราษฎรทั่งประเทศจะหวั่นไหวในการเป็นไปว่า ทรงเห็นชอบในการให้ฆ่ามนุษย์ โดยพระมหากษัตริย์มิได้ทรงรับรู้เห็นด้วยเช่นนั้น ตามความเห็นของข้าพเจ้าอันแท้ ข้าพเจ้าคิดว่าเท่าที่พระมหากษัตริย์ทักท้วงมานั้นถูกต้องอยู่เหมือนกัน ไม่ใช่ว่าผิดเสียทีเดียว เนื่องจากท่านว่ายังไม่ถึงเวลาเท่านั้น ท่านไม่ได้ขัดหลักการ คือเวลานี้เราทราบแล้วว่ารัฐบาลของเรายังอยู่ในระหว่างเปลี่ยนแปลง กลัวว่าจะได้รับความกระทบกระเทือนระส่ำระสายด้วยประการทั้งปวง และพระมหากษัตริย์ก็อยากจะให้ลงใจ เพื่อรักษาความยุติธรรมระหว่างราษฎรกับรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้กลมเกลียวกันเท่านั้นเอง แต่ว่า

การที่ข้าพเจ้ากล่าวมานี้ ขอให้ท่านผู้แทนราษฎรทั้งหลายซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรทั้ง ๑๒ ล้านคนจงใคร่ครวญดูให้แน่ว่า เราจะลงมติอย่างใด ขอให้ถือความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง ขออย่าได้ถือว่าเราลงมติอย่างไรก็จะถืออย่างนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย

ขุนวรสิษฐ์ดรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า บางทีเราจะไม่ได้ระลึกถึงเรื่องเมื่อเวลาที่เราปรึกษาพระราชบัญญัติให้ตระหนัก จึงเป็นเหตุให้สมาชิกอภิปรายกันมีข้อความใหญ่ไป ความจริงเราออกพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประสงค์ให้การเดินถูกต้องตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น คือว่าเราต้องการให้เอกราช ไม่ต้องนำความวิ่นกราบบังคมทูลอีกชั้นหนึ่ง เท่าที่ศาลต้องนำความกราบบังคมทูลมาแต่ก่อนนั้น ขัดกับรัฐธรรมนูญ จึงเราได้ปฏิบัติเดินตามรอยมา เท่ากับเราทำอย่างขัดๆ เคี่ยวนี้เรารู้สึกว่าขัด จึงแก้ไม่ให้ขัดเสีย เพราะฉะนั้นเมื่อจะแก้ไม่ให้ขัดก็ต้องออกกฎหมายเสียให้ชัดเจนว่าอย่างไรแน่ เพราะฉะนั้นที่ทรงพระปรีวิตกว่าจะเป็นการทำลายราชประเพณีซึ่งมีมาแต่โบราณกาลนั้น จริงอยู่ ข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าน่าวิตก แต่ว่าจะทำอย่างไร เท่าจึงจะทำให้วิธีการของเราตรงตามรัฐธรรมนูญของเรา นี่ข้อสำคัญๆ มีอยู่อย่างนี้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะลงมติไปว่าเท่าที่เราได้ลงมติไปแล้วไม่เป็นการถูกต้อง ก็เป็นการเท่ากับว่าเราทำการขัดกับรัฐธรรมนูญ ใครเลยจะลงไปได้อย่างนั้น ข้าพเจ้ามองไม่เห็นเลย ถึงแม้ว่าจะเห็นว่า

การที่จะเลิกราชประเพณีนั้นไม่ดี ไม่ถูกต้องก็จริง แต่รัฐธรรมนูญเป็นอยู่อย่างนั้นว่าต้องการให้ศาลเป็นเอกราช เมื่อให้เอกราชแล้ว เราก็ไม่มีปัญหาอะไรที่จะโต้เถียงกันให้ยืดยาวไป เห็นว่าอย่างไร ๆ ก็ดี เราก็ต้องลงมติตามเดิมนั่นเอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ได้อภิปรายกันมามากแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะถามที่ประชุมว่าจะลงมติกันได้หรือยัง หรือจะอภิปรายกันต่อไปอีก

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอโอกาสพูดเสียก่อนที่จะลงมติ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้ทักท้วงพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าตามกฎหมายเดิมที่ต้องให้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระบรมราชานุญาตก่อนนั้น ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุไรข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น ก็เพราะเหตุว่าตามมาตรา ๘ บ่งไว้ชัดทีเดียวว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาลที่จะตั้งขึ้น ตามกฎหมายก็มีกิจการสำคัญ ๆ ในทางศาล เช่นมีโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือโทษประหารชีวิต ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญที่สุดในทางศาล ถ้าจะไม่ให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาแล้ว เราจะเรียกได้อย่างไรว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใช้อำนาจทางศาลแสดงว่าไม่ให้ทำอะไรเลย แสดงว่าไม่ให้เกี่ยวข้องอะไรเลย จะทรงใช้อำนาจในศาลอย่างไรได้ ขอให้ระลึกดูให้ดีในการที่พระบาทสมเด็จ

พระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทักท้วงมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ามีเหตุผลดีหลายประการ และสภาฯ นครจะไตร่ตรองดูให้ดี เราจะไปตำหนิว่าพระองค์ทรงปฏิบัติการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหาได้ไม่ เพราะพระองค์มีอำนาจที่จะทักท้วงได้ตามมาตรา ๑๙ แห่งรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าขออ่านให้ที่ประชุมฟังว่าอย่างนี้ "ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะได้พระราชทานคืนมายังสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้าฯ ถวายก็ดี หรือมิได้พระราชทานคืนมายังสภาภายในหนึ่งเดือนนั้นก็ดี สภาจะต้องปรึกษากันใหม่ และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าแลสภาลงมติตามเดิมไซร้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ลงพระปรมาภิไธยพระราชทานลงมาภายในสิบห้าวัน ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้" กฎหมายบทนี้ขอให้ท่านทั้งหลายโปรดอ่านดูให้ดี ถ้าหากว่าสภาฯ เราจะลงมติยืนตามมติเดิมของสภาฯ ทุกรายไปแล้ว กฎหมายบทนี้ไม่มีประโยชน์อะไรเลย คือว่าถ้าหากว่าการทักท้วงนั้นมีเหตุผลและเราไม่ยอมเปลี่ยนความเห็นของเราสักรายเดียว กฎหมายนี้ก็ไร้ประโยชน์สำหรับที่ให้อำนาจแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะทรงทักท้วง ถ้าเช่นนั้นแล้วเราจะบัญญัติกฎหมายฉบับนี้ไว้ทำไม ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบไว้อย่างนี้

และขอให้โปรดระลึกถึงคำบันทึกของรัฐบาลอีกข้อหนึ่งว่า ในเรื่องนี้ต้องการที่จะแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้น้อยลง ไม่ให้มีพระราชภาระ ในเรื่องนี้เพื่อไม่ให้เป็นที่ขุ่นเคืองพระราชหฤทัย คือในการที่ทรงถวายพระปรมาภิไธยให้ตัดหัวนั้นซึ่งว่าในเรื่องจะเป็นบาป เห็นจะเป็นอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอหารือรัฐมนตรีในเรื่องนี้ คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเต็มพระทัยอย่างยิ่งที่จะถวายพระปรมาภิไธย เพราะเกี่ยวแก่ความเป็นอยู่ เกี่ยวแก่ชีวิตความเป็นตายของประชาราษฎร ทรงเป็นห่วงประชาราษฎรของพระองค์ในการที่จะถูกประหารชีวิตเสียโดยเร็ว เพราะเหตุว่าอาจจะมีบางคดีที่เขาอาจจะได้รับความยุติธรรมตามกฎหมาย เมื่อศาลฎีกาตัดสินไป ถ้าหากว่าได้นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานอภัยโทษก่อนแล้ว พระองค์มีสิทธิตามกฎหมายเต็มที่จะทรงวินิจฉัยได้ ในบางคดี ท่านที่เคยอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาบ่อย ๆ ก็คงจะได้ทราบแล้วว่า ทรงยกท้องมาในบางกรณีและทรงลดหย่อนผ่อนโทษจากประหารชีวิตมาเป็นตัดสินจำคุกตลอดชีวิตก็เคยมี ไม่ใช่ไม่เคยมี ท่านประธานซึ่งเคยเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาก็คงจะได้พบมามากแล้ว ได้เคยทรงยกท้องมาไม่ใช่ว่าไม่ทรงได้รับผล และในบางคดีนั้นเคยได้รับผล ไม่ใช่ไม่เคยได้รับผล การที่มีกฎหมายบทนี้อยู่จึงเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ไม่ใช่ไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ในการที่เราจะไปตัดสิทธิของประชาชนเช่นนั้น ข้าพเจ้า

ไม่เห็นชอบด้วย ข้าพเจ้าได้เคยคัดค้านมาตั้งแต่คราวก่อนแล้ว อีกประการหนึ่งขอให้ท่านระลึกถึงพระปริวิตกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความสำคัญหลายประการ ประการที่หนึ่งคือว่าพระองค์ทรงบิ่นห่วงในความเป็นความตายของราษฎรของพระองค์ พระองค์ทรงเป็นห่วงมากที่เดียวในการที่จะต้องถูกประหารชีวิตโดยคำพิพากษาของศาลก่อนที่พระองค์จะทรงพระบรมราชวินิจฉัยให้เป็นไปประการใด พระองค์ทรงเป็นห่วงมาก ไม่แต่เท่านั้นในการที่จะออกกฎหมายไป พระองค์ยังทรงเห็นว่าจะเป็นการที่จะตัดความข้องใจของราษฎรที่ได้มอบให้ไว้ด้วย ยิ่งกว่านั้นข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่ทรงทักท้วงมาถึงกาลนั้นเป็นสิ่งที่รัฐบาลควรจะเอาไปไตร่ตรองอีกครั้งหนึ่ง คือไม่ใช่ว่าทรงขัดข้องที่จะให้เป็นกฎหมาย แต่เกี่ยวด้วยกาล ความจริงรัฐบาลไม่ควรจะเสนอกฎหมายฉบับนี้มาในขณะนี้ ขอให้คิดดูว่าตามที่พระองค์ทรงพระปริวิตกนั้น มีอีกข้อหนึ่งที่คิดว่าสำคัญ ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะไตร่ตรองดูให้ดี ท่านเกรงว่าเมื่อออกกฎหมายนี้ไปแล้วจะทำให้ความระส่ำระสายไม่สงบ กฎหมายนี้จะทำให้ปรปักษ์ของรัฐบาลในทางการเมืองทำการเผยแพร่ให้ราษฎรไม่พอใจรัฐบาลยิ่งขึ้น ทรงพระปริวิตกเช่นนี้ และทรงเป็นห่วงรัฐบาล รัฐบาลของใคร รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัฐบาลแห่งประชาธิปไตย รัฐบาลของราษฎร ทรงเป็นห่วงราษฎรของพระองค์เอง เราปกครองเพื่อใคร เพื่อราษฎร ถ้าเมื่อ

ทรงเป็นห่วงราษฎรของพระองค์ และสภานี้ก็เป็นสภาผู้แทนราษฎร สภา ฯ ทำงานเพื่อราษฎร ปกครองโดยราษฎร เพื่อราษฎร ก็เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงเป็นประมุขทรงเป็นห่วงแล้ว เราจะไม่ใคร่ครวญดูให้รอบคอบละหรือ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า หมดเวลาพูดแล้ว

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ขอประทานอีก ๕ นาที

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ขอให้พูดให้อยู่ในประเด็นและให้เร็วหน่อย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ในเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ท่านทั้งหลายก็คงยอมทราบอยู่แล้วว่า เราจะไปคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พระองค์ก็ทรงเป็นนักรัฐธรรมนูญเหมือนกัน และเราทั้งหลายก็เป็นนักรัฐธรรมนูญเหมือนกัน เราจะไปว่าอย่างนั้นอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นด้วยผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบล ฯ ว่าเป็นการดูหมิ่น ข้าพเจ้าไม่ชอบคำกล่าว ถือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เราทราบว่าราษฎรเคลื่อมใสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ เพราะฉะนั้นในการที่ผู้แทนราษฎรกล่าวออกไปเช่นที่ได้กล่าวกันมาแล้วไม่ชอบอย่างยิ่ง

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ฟังอยู่ด้วยการพินิจพิเคราะห์เป็นเวลาช้านานแล้ว ได้ฟังแล้วปรากฏว่าเหตุที่พูดกันเต็มสภา ฯ ทั้ง ๒ ฝ่ายนั้นเป็นเหตุผลที่กำกวมกัน และสภา ฯ นี้เป็นสภาสูงสุดที่เด็ดขาด เพราะฉะนั้นเมื่อได้มีเหตุผลที่กำกวมกันแล้ว เราควรจะยังคิด และเมื่อยังคิดแล้วควรจะรอการลงมติไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรอญัตติเรื่องนี้ไว้เพื่อเราจะได้ครวญกันแล้วเอามาพูดกันใหม่ ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ ท่านผู้ใดจะรับรองบ้าง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ขุนเสนาสัตดี รับรอง

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีน กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย และให้อภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าคุยในที่นี้ได้ว่าข้าพเจ้ามีใจเยือกเย็นราวกับแผ่นดิน ไม่มุทะลุในทางที่ควรมุทะลุตามที่มีสมาชิกว่าเอาถึงพ่อและถึงแม่ ข้าพเจ้าไม่ถือ ทำไมไม่ถือ เพราะใคร ๆ คุยว่าเป็นทิพาในการเมือง ถือไม่ได้ ที่ข้าพเจ้าร้องพ้องต่อประธานบอกว่ากล่าวคำหยาบ เพราะท่านผู้นั้นอาจจะมีผู้อื่นจ้างมาด่าคนอื่นในสภา ฯ ก็เป็นได้ ถ้าเขาด่าได้มาก.....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า โปรดนั่งเดี๋ยวนี้ มีคนขอเลื่อนแล้ว ควรจะเลื่อนหรือไม่เลื่อน มีผู้รับรองแล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อมีเหตุผลกำกวมกันเช่นนี้ เราก็ควรจะยับยั้งไว้

พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แต่ประธานจะอนุญาตให้ข้าพเจ้าแล้วข้าพเจ้าจะแถลงอะไรสัก ๒ นาที ขออนุญาตสัก ๒ นาที

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จะให้ลงมติในวันนี้หรือพรุ่งนี้ เรื่องจะพิจารณากันวันนี้หรือจะเป็นพรุ่งนี้ เดี๋ยวนี้มีผู้แปรญัตติว่าขอให้เลื่อน

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าอย่างนี้ดีกว่า เมื่อมีเหตุผลกำกวมแล้ว เราต่างยังเถียงกันอย่างหน้าดำหน้าแดง เอาญัตติเสนอต่อไป และจะได้พิจารณากันต่อไป เมื่อเรายังยังคิดกันเข้าไม่เราค่อยมาปรึกษากันใหม่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ได้ตกลงไปแล้วว่าได้พิจารณาวันนี้เดี๋ยวนี้เวลาเกือบจะหมดอยู่แล้ว ถ้าอย่างนั้นก็จะขอให้โหวตกันว่าควรจะลงมติกันวันนี้หรือว่าวันพรุ่งนี้เท่านั้น

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ถ้าจะเลื่อนต่อไปพรุ่งนี้ก็ได้ แต่ในพระราชโทรเลขนั้น เท่าที่ท่านที่ปรึกษาได้อ่านให้ฟังเมื่อกี้รู้สึกแปลกมากๆ แต่ถ้าจะนำเสนอวันพรุ่งนี้แล้ว ขอได้โปรดแปลแจกให้ด้วย จะได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าพระราชโทรเลขนั้นมีใจความว่าอย่างไรบ้าง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าได้ฟังก็ไม่อยากจะชม แต่ว่าแปลโดยบัจจุบันทันด่วนได้ความดีมาก นอกจากนี้ท่านก็ควรอ่าน

เอง เพราะได้แปลไปแล้ว และเข้าใจกันแล้ว และมีผู้ขอให้เลื่อน ปัญหาว่าเวลาหมดแล้ว มีผู้ขอให้เลื่อน ลงมติในวันพรุ่งนี้ ข้าพเจ้าอยากจะทำความเข้าใจว่าไม่มีการอภิปรายต่อไป มีแต่เลื่อนไปลงมติวันพรุ่งนี้เท่านั้น คือว่าปิดอภิปราย

นายมิ่ง เลาหะรัญ ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่า มีสมาชิกหลายคนข้องใจในพระราชโทรเลขนั้น พระราชโทรเลขนั้นไม่ได้ผูกพันสภาฯ นี่เลย เพราะว่าเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปจากพระนครนั้น ได้ทรงตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกา และเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วไม่ควรคำนึงถึงข้อความในพระราชโทรเลขนั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า อยากจะถามว่ามีอภิปรายต่อไปหรือไม่ ขอให้ลงมติว่าจะมีการอภิปรายต่อไปหรือไม่

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ในปัญหาที่ว่าจะอภิปรายกันต่อไปหรือไม่ยังไม่มีผู้เสนอ ผู้เสนอเพียงว่าจะให้เลื่อนการลงมติไปหรือไม่เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการอภิปรายนั้นก็ควรจะมีอยู่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าถามว่าควรจะปิดอภิปรายกันได้หรือไม่ ข้าพเจ้าจะได้ถามที่ประชุมนี้

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ยังไม่ควรปิดอภิปราย ฟังหลายๆ แง่ก่อน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้นควรให้ลงมติว่าควรจะบีดอภิปรายหรือไม่

นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ยังไม่มีผู้ใดเสนอให้บีดอภิปราย

นายกิมเส่ง สินธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า ขอเสนอให้บีดอภิปราย

ขุนชำนาญภาษา รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอแล้วจะบีดอภิปรายหรือไม่

ขุนพิศาลศัลย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขุขันธ์ กล่าวว่า มีผู้รับรองคนเดียว

นายพึ่ก ณสงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า มีผู้รับรอง ๒ คน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ตกไปแล้ว

นายกิมเส่ง สินธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า คนเดียวเท่านั้นเอง ตกไปแล้ว

นายกิมเส่ง สินธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว คือ นายพัก ฯ กับขุนชำนาญ ฯ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า จะปิดคำอภิปรายหรือไม่ ข้าพเจ้าจะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะปิดอภิปรายต่อไป ผู้ใดเห็นว่าจะอภิปรายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๖ คน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าให้เปิดการอภิปรายต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๘ คน เป็นอันว่าปิดอภิปราย แต่เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ

นายกิมเส่ง สินธุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า จำเป็นต้องลงมติวันนี้ ถ้าไม่ลงมติวันนี้ผิดข้อบังคับ

นายไต่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ผิดข้อบังคับข้อไหน ข้าพเจ้าอยากจะฟังเหตุอันเกิน ข้าพเจ้าไม่ได้คิดไม่ได้ขอให้ปรึกษาว่าให้สภา ฯ ลงมติวันนี้ เห็นว่าเราได้ปรึกษากันจนเต็มที่แล้ว ข้าพเจ้าเสนอญัตติว่าให้รอการลงมติไว้ เอามติอื่นขึ้นมาพิจารณากันต่อไป เพราะเหตุว่าผลก็ถกกันมา

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว เพราะฉะนั้นขอท่านประธานได้โปรดให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะเป็นไปตามผู้เสนอหรือไม่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้ขอให้เลื่อนการลงมติ จะให้ไปลงมติกันวันพรุ่งนี้หรือให้ลงมติในวันนี้ ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมออกเสียงคือแปลว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเลื่อนไปลงมติวันพรุ่งนี้ เพราะเวลานี้ ๓ ทุ่มครึ่งแล้ว ผู้ใดเห็นว่าควรจะลงมติในวันนี้เดี๋ยว โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๙ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้เลื่อนไปลงมติในวันพรุ่งนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๘ คน เพราะฉะนั้นเป็นอันว่าให้เลื่อนไปลงมติในในวันพรุ่งนี้

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ก่อนที่จะปิดประชุม รัฐบาลขอเสนอว่า เรายังมีร่างพระราชบัญญัติซึ่งคั่งค้างอีกเป็นอันมาก และแม้ว่าจะดำเนินตามความสามารถที่จะทำได้อย่างที่เคยทำมาแล้ว เห็นว่าเป็นการไม่สามารถจะถูกวงไปได้ เพราะฉะนั้น รัฐบาลขอเสนอว่าเราควรจะขยายเวลาประชุมให้มากขึ้นอีก ฉะเพาะพรุ่งนี้และมะรืนนี้ ส่วนจะขยายเพียงใดแล้วแต่สภาฯ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จะประชุมตอนเช้า ตั้งแต่เวลาใด

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า คิดว่าจะประชุมตอนเช้าตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ แล้ว ๑๕.๐๐ ถึง ๑๗.๐๐ และตอนกลางคืน ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า รัฐบาลจะขอให้เพิ่มการประชุมขึ้นในพรุ่งนี้และมะรืนนี้ เวลา ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ จะมีผู้ใดเห็นว่าอย่างใด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่า พระราชบัญญัติที่เห็นอยู่นั้น มีพระราชบัญญัติของรัฐบาลที่ว่าจำเป็นจะต้องออก ก็ได้ออกไปแล้ว ๒ ฉบับในวันนี้ ถ้าเราพิจารณากันมากเกินไป หัวคิวอาจจะมีเหลือบ ความรอบคอบซึ่งสมาชิกทั้งหลายพร้อมนักหนาว่าต้องการ ความรอบคอบนั้นอาจจะอยู่ในระหว่างเราหัวหิบนั่นแหละ แต่เพื่อให้งานนี้ดุดังไป เราอาจจะต่อตอนเช้า ขอให้พักผ่อนหน่อย ถ้าเราเลิกกึ่งเที่ยงคืน เรานอนเพียง ๖ ชั่วโมงไม่ใช่พักผ่อน อย่างข้าพเจ้าร่างกายออดๆแอดๆ บางทีอาจจะเป็นลมตายในที่ประชุมก็ได้ ขอเอาแต่ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ เป็น ๒ เวลา

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ตอนเช้าว่าอย่างไร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ตอนเช้าไม่เอา ขอพักนอนตอนเช้า

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า ในฐานที่ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นคนชี้เกี่ยจ ขอสนับสนุนความเห็นของรัฐบาล

พระพินิจนานคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้าแก่แล้วก็จริง แต่ว่าข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานตั้งแต่เช้าถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะทำกันมานานแล้ว นี่รัฐบาลเพิ่งได้เสนอที่จะให้ทำ ๒ วันนี้ ก็เห็นว่าเสนอช้าไปด้วยซ้ำ การที่เราจะทำงานกันให้ถึงนี่ เราจะต้องทำงานกินเวลามากชั่วโมง กินเวลาหลายชั่วนาฬิกา เราบอกว่าทำงานถึงนี่ แต่เราขี้เกียจ และบอกว่าอ่อนแอ ขอให้ดูที่ออฟฟิศไปรษณีย์หรือกรมศุลกากร เขาทำงานตั้งแต่ย่ำรุ่งจนถึง ๒๔ นาฬิกาก็ไม่เห็นเขาบ่นกัน นี่เราก็ได้ค่าประชุมเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าขอให้เป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอ

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องในการที่จะทำงานตามที่รัฐบาลเสนอ เพราะประเดี๋ยวจะหาว่าข้าพเจ้าขี้เกียจอีก ความจริงข้าพเจ้าได้เสนอต่อที่ประชุมนี้แล้วว่าให้เริ่มประชุมวันละ ๒ เวลา ตั้งแต่วันอังคารที่แล้วมา ให้กำหนด ๒ วันด้วยกัน แต่ที่ประชุมนี้ก็ไม่รับรอง ที่ประชุมหรือรัฐบาลกลับต้องการจะให้ประชุมตั้งแต่เช้าจนถึง ๒ ยาม นั่นเป็นเรื่องที่ทำการหนัก ๆ เพียง ๒ วันเท่านั้น ควรจะทำมาก่อนหน้านี้สัก ๔ — ๕ วันตามที่ข้าพเจ้าเสนอไว้เดิม

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เข้าใจแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าแลเห็นพ้องด้วยกับท่านสมาชิกจังหวัดอุบลราชธานี คือ ๒ เวลาตั้งแต่ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา แต่ถ้าหากว่าการงาน คือร่างพระราชบัญญัติยังคั่งค้างแล้ว ก็ขอให้ต่อไปวันที่ ๑ วันที่ ๒ แต่ว่าวันที่ ๑—๒ นี้เรามาทำให้เฉย ๆ ไม่ต้องการเงินเดือนเลย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่ท่านจะขอวันที่ ๑—๒ ไม่ได้ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือของนายกรัฐมนตรีที่มาถึงข้าพเจ้าดังนี้ "ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร โดยพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ศกนั้น บัดนี้ทรงพระราชดำริเห็นสมควรปิดประชุมเสียได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗" เพราะฉะนั้นท่านที่ขอวันที่ ๑ ที่ ๒ นั้น เป็นอันไม่ได้

น.ต. หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า เพื่อให้เป็นที่เรียบร้อยทั้ง ๒ ฝ่าย รัฐบาลขอเสนอใหม่ดังนี้ คือวันพรุ่งนี้ประชุมตั้งแต่ ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ แล้วก็ตั้งแต่ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ เวลาปกติ กลางคืนว่างเพื่อเตรียมงานในวันรุ่งขึ้น แล้ววันอาทิตย์ตั้งแต่ ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ ๑๕.๐๐ ถึง ๑๘.๐๐ และตั้งแต่ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถ้าเสร็จก่อนนั้นก็เลิกก่อนนั้น วันอาทิตย์เราทำงานได้เต็มที่ เพราะเหตุว่าวันจันทร์เราไม่มีงานจะทำ เราเตรียมงานกันเต็มที่แล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าเสนอไว้ เมื่อรัฐบาลเปลี่ยนแปลงแล้วดังนี้ ข้าพเจ้าก็พอใจแล้ว แต่ขอแถลงก่อน ที่ว่าข้าพเจ้าขัดข้องนั้น ข้าพเจ้าถูกกะทบกระแทกมาก บางทีจะเข้าใจผิด ข้าพเจ้าต้องการจะเฉลี่ยงาน ไม่ใช่ว่าเราจะเอาเรื่องมาเร่งให้ด่วนในเวลานี้เท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลเสนอใหม่ วันเสาร์ตั้งแต่ ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ เวลาหนึ่ง ๑๕.๐๐ ถึง ๑๙.๐๐ เวลาหนึ่ง วันอาทิตย์ตั้งแต่ ๙.๐๐ ถึง ๑๒.๐๐ เวลาหนึ่ง ๑๕.๐๐ ถึง ๑๙.๐๐ เวลาหนึ่ง และ ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ อีกเวลาหนึ่ง ทั้งนี้จะมีใครขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่ขัดข้องขอให้เป็นไปตามนี้

จุนเสนาลัสดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ขอตัดคำว่า ๒๐.๐๐ ถึง ๒๔.๐๐ เพราะเวลานี้หน้าฝน การไปมาลำบากและง่วงนอนเปล่าๆ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นวันสุดท้าย รัฐบาลขอเป็นวันสุดท้าย ถ้าไม่อย่างนั้นก็ต้องลงมติ แต่ที่ขอตัดนั้นมีผู้รับรองหรือไม่ ไม่มีใครรับรองก็เป็นอันว่าตกไป

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ถือตามนี้ได้ แต่ถ้ามีใครขัดข้องข้าพเจ้าจะได้ให้ลงมติคือว่าตามที่รัฐบาลเสนอมานั้น จะเห็นด้วยหรือไม่ ผู้ใดเห็นด้วยตามที่รัฐบาลเสนอมา โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกยกมือพร้อมพรั่งกัน เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๔๕ นาฬิกา

บุญแถม ปิตยานนท์	นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
นายมนูญ บริสุทธิ์	ประสิทธิ์ คงสุชาต
หอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์	ศิริ อินทร
ร.ต. ยัด รัตนพันธุ์	บุญช่วย สุคนธมัต
นายจัง จรังวิตร์	นายถิน จูฑะรพ
เลมียด หงสประภาส	วิจิน ลังงะเวทะ
เนตร์	ผู้จดรายงานการประชุม
พิพัฒน์	
ชุนประเจตคุรุณพันธ์	
ทองกระจาย รัชตะวรรณ	
ไสว อินทรประชา	
ตรวจแล้ว ๓/๑๐/๗๗	หลวงคหกรรมบดี
พระยาเทพหัสดิน	เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร